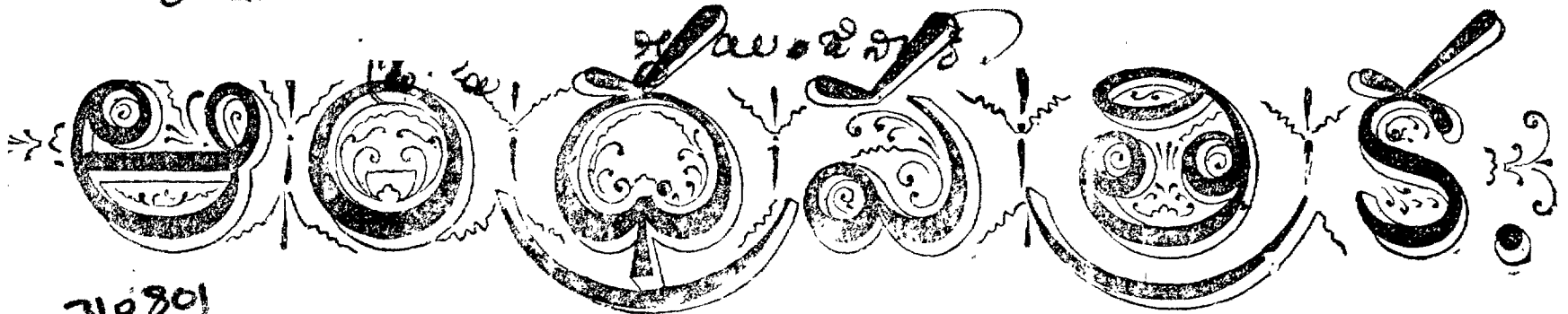

Registered No. 117/1918

Post Box No. 312

Telephone No. 544.

310801

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 31-వ తేది బుధవారము నంపుటము ౧౦౧

No. 177 నంచిక ౧౭౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధమౌతూ, అమృతాంజనము అమృతిని బ్రహ్మాదినిగల మాయమందుగాను వశముండుటవలన గ్రాహముగలుగును. కంచభాడిచిటిని చూచి కొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేశమునందంతటకల వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"

Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పి. పి. నహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి గ్రంథ రాజములు.			
చదువుడు !	నామము	ఆనందింపుడు!!	
మొదటిభాగము 2-0-0	రెండవ భాగము 2-0-0	మూడవ భాగము 1-8-0	చాలవ భాగము 1-12-0.
1 కల్యాణరాఘవము రూ. 0-2-0	10 సర్వభూతపురుషత్వము రూ. 0-12-0		
2 పాదుకాభిషేకము 1-4-0	11 కోకిల 0-12-0		
3 నరనారాయణము 0-12-0	12 సరస్వతి 1-0-0		
4 విజయరాఘవము 1-0-0	13 బుద్ధబోధము 1-0-0		
5 రాధాకృష్ణ 0-10-0	14 శ్రీనందచారిత్రము 1-0-0		
6 విక్రమారాజము 0-12-0	15 శ్రీకృష్ణపాదావళి 1-4-0		
7 శ్రీరాధాకృష్ణ (కొత్తపుస్తకము) 1-0-0	16 పూర్ణము (కొత్తపుస్తకము) 1-0-0		
8 కృష్ణవివాహము 0-8-0	17 పారంగధర 0-8-0		
9 హస్తవల్లరి 0-12-0			

క్యాలంబు కొనుగోలుకి కలవలెను.

వలయువారు పానుగంటి రాజారావు, పితామహం గోదావరిజిల్లా, అన్ని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదఫర్మస్

లిమిటెడ్

185 మాంటూగోడ్డు మద్రాసు

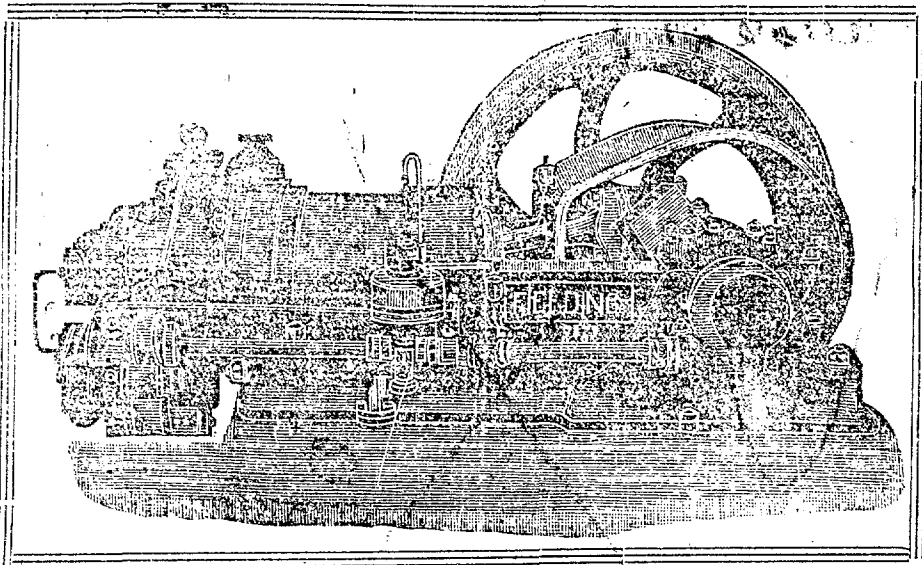
మాన్యువలనెవల కొంత నమరించి విజయనగర సంస్థాన వైద్యులును, మహాన 80 సం॥రములనుండి వైద్యులు చేయవచ్చువారును, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మస్ లో ప్రధాన వైద్యులుగానుండి జ్ఞానములను కలగూర్చు చేయవచ్చువారు, వైద్యుల ఆయుర్వేద ఫార్మస్ లో రసకలనో సాధ్యములును నగు భిషగ్రాజులందరికీ మంజూరీరావు మంజూరీ గారు తిరువళ్ళీలో మాచే స్థాపించబడిన మా ఆయుర్వేద వైద్యశాలలో, ఉదయమున 7-30 గంటలనుండి 9-30 లవరకు, సాయంత్రమున 4-గంటలనుండి 6 గంటలవరకు రోగములను పరీక్షించి మందు నిర్ణయము అనుకూలము కలగజేసి యున్నాము. గాన ఆందరును ఇట్టి ఆనకూలము వృధాపాసే ఆశ, దానిని మరిగా ఉపయోగించుకొన కొరవదు.

మేనేజరు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి

వి. పి. ఎం. వి. సి. ఎమ్, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు

ప్రసిద్ధి కెక్కిన పీల్చింగు శిమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యా యింజనులు రిమాకబు యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమాబము చేస్తుంది. అన్ని సమయముల ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి తక్కువ యైన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును.

586 సోల్ యేజెంట్లు:—జి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 12, తంబు శిల్పినిధి, మదరాసు.

ఎ రాస్త్రి కు తెల్ల

పన్ని దుపుత్వనబ్బు

సువాసన సుఖమును, అనందమును ఇచ్చును గాని అ వాసన సొంపైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.

ఎ రాస్త్రి కు తెల్ల పన్ని దుపుత్వనబ్బు అశ్వశుభ్రమైనటువంటియు. అసమానముగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో చెప్పజాలము.

ఇట్టి పబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు!

629

(4) అన్ని అంగళ్లయందు దొరకును.

ఇ స న్ నో ఫె లి

ఇ స న్ నో ఫె లి అనుమా అంటి మలేయలో బౌద్ధమును వాడుటచే మలేయ రాసీతక ఆటంక పరచును. ప్రస్తుత కాలమునందు బౌద్ధములన్నిటిలోను దిగ్గమైంది. జ్వరగడ్డ క్షయశాసన సేవించుటచే కుదురును. అయితే ఈ దిగ్గమై ధమును సేవించిన బహు కాలమునుంచి ఇచ్చిన శివుక కుదురును. తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులే దీనిని విహగ్న చేసి యున్నారు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రము సేవించి వలేయ రాసీతక ఆటంక పరచును. విద్యులకు ఉపయోగించుటకు ఇ స న్ నో ఫె లి అను బౌద్ధముగలదు. ఇ స న్ నో ఫె లి అనునదియే ద్రవరూపముగా రయారు చేయబడినది.

ఫెట్టో - చైతన్యము రక్తకణములను మంచి నీటికి తెచ్చుట యందు విక్రీతి అచ్చుకముగా పనిచేయును. మలే రియా జ్యోము చే బలహీన మైకట్టియు మరి ఇతర కారణముల చే కలిగిన అనారోగ్యముల పడ లిక, నిస్సతును పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై టానికు మలేయ రేదని నిచ్చుకముగా కెప్పు వచ్చును.

నాసిరా - ఉంత్రా అతి మాత్రము వాతము చేరనీయక మంచి తీర్ణ శక్తి కలిగించుట యందు ను పసిద్ధ కాహ సంబంధమును పాసియును. విశేషము లోహసంబంధమును, పాసికముల కంటె శ్రేష్ఠమైంది.

అంత్రా రిగురు నాయువు, మాత్రకృష్ణ రోగము, మాత్రకృష్ణ ము ఉప్పు ఎప్పువగా చేరుట, యితర మాత్రకృష్ణ సంబంధమైన వ్యాధులను పోషించుటయందు అసమానమైనది, జాతరోగమునకు రామబాణమునుటిది.

గయోక్తాండ్ ఇష్టములే సుఖముగా రోగరహ మగు లోహసంబంధమును పాసియును. ఇది అతిశ్రేష్ఠ ముక విరోధక మేనధము అందగు నిఘాత్యచేయున్నారు. ఈ ఖ్యముగా మలబరకము మామూలుగా గల వారు పేగుల నొందక, తిరు అగి పోషముల వారు దీనిని వాడు చున్నారు

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 Fort BOMBAY.
ఇండియా, బర్మా, సింహళమునకు సోల్ ఏజెంట్లు:—
మె స ర్వు గో రి యో (లిమిటెడ్) తపాలపెట్టె నెం. 159, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

యూనిక్ ఆస్య రేఖ్యకం వెసి.
లిమిటెడ్.

హాక్ ఆఫీసు 243 లాల్ బహరువిధి, కలకత్తా.
ఈ క్రింది ము రాధానికి ప్రాచీనీను:—మ లీకట్టణము.
దక్షిణ భారత రాజధాని, 21. ను ను వారు కెట్టిని.

హరి బిక్ షా, మ దాసు
స్వాధీనత్యాగమునకు బోధకత్వం దైక్త్యచే సర్వహింసపడి ఎక్కువలాభములను పొందుచున్న హిందూదేశీ ఆ భిమాకం వెసి యిది యొక్కటియు ఇతర భిమాకం వెసిలూ. తె పుక్కిలిస్త్రిగా ఆ మామోట్లండు దైక్త్యచే భిమామొత్తము ను కాలమున కెల్లి పడదు. ఇందుకు ప్రయత్నించుచున్న తేలులు అనేకములు సిద్ధిపొందునపుడు అందులో ఈక్రింది ఒకటి. మరియు, ఈ కంపెనీ వాయువా మొత్తములు ఇతరకంపెనీల వాయువా మొత్త ములకన్న శుభ్రమగుచుండును.

మ. రా. శ్రీ కోపల్లె మామంతరాపు పంతులుగారు
యమ్. ఏ. బి. యల్. ప్రీ. సిపాల్,
అంధ్రజాతీయ కళాశాల, బంకరు.

మహారాజశ్రీ యూనిక్ భిమాకం వెసివారికి;
2 తి డి లాల్ బహరువిధి, కలకత్తా

అయ్యా, నా కొడుకడు కోపల్లె మామంతరాపు, యూనిక్ ఇండియా యు నైటెడు ఇండియా, ఇ క్వటబుల్, నే మ కల్, భిమాకం వెసి ల లా కన ప్రాణమును భిమా చే యిండి మరణించెను. యూనిక్ భిమాకం వెసివారు, యితరకంపెనీవారును తమకము భిమామొత్త ముల నియంతృత్వము తా మిచ్చిన 32 పట్టాదాఖలా భిమా మొత్తము రు. 2000-0-0 యిచ్చియున్నారు. దీనినిబట్టి ఈకం వెసివారు పట్టాదారు మరణాంతరము భిమాసామ్యును (కత్తే కం కేదమిండి అశ్వేష్ట కామలూనే నాకు) గారల కిచ్చు చున్నట్లు కనుపించుచున్నది. ఇందుచేతనే యూనిక్ వెసి (హాఫి మామును పూర్తిగా బడసి యున్నది. నాదేశీయులందరు ఈ కంపెనీలోనే భిమాచేయించవలెని కొరుచున్నారు.

ఇట్లు కృతజ్ఞుడు
కోపల్లె కృష్ణరావు
(రైల్వే డిపార్ట్, చల్లపల్లి యస్టేటు.)
మహారాజశ్రీ యూనిక్ భిమాకం వెసివారికి

అయ్యా, నాభర్త గారు త జేబ్బి కెంకట్రామయ్యగారి తాలూకు భిమామొత్తం రు 3000 లు విలాకాకో డ్రైక్టర్ గారు భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య కుమారు బి.ఎ.ఎ.టి. సి. యమ్. గారి వ్యారా క్షేమ్య నిమిత్తం నియోజేయబడిన మొ త్తములొందుడి కలకత్తా ప్రధాన కార్యస్థానము చెక్కు అంద లే పన ఆధ్యంతరములేమందా పాలసీటు అందిన వారంబోజుల లోపలనే యిప్పించినారుగనుక వ.ద.పూర్వముగా ప్రసించిరిని. తాజేళ్లి పిచ్చమ్మ, వరపు కామేశ్వరమ్మ.

పి. పిచ్చయ్య (పాటి)
మద్రాసు జట్టణముందును. అగ్రధేశీకము దంటిటను ఏజెంట్లు కావలెను. భిమాచేయుండు కొనుటకు యిచ్చముగలవారను, ఏజెంట్లుగా నందదలచినవారుకు ఈదిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
డాక్టర్ బి. పట్టాభిసీతారామయ్య పంతులుగారు
బి. యె. ఎ. బి. సి. యమ్. లోకల్ డ్రైక్టర్, మచిలీపట్టణము.
ఎమ్. వితల్ రావు నాయుడుగారు
దక్షిణహిందూదేశమునకు కార్యకర్త, గుంటూరు.

నవల కాదు ! నాటకము కాదు !!
5 పక్షులకు } న మ్మోహము { కనరు విక్రయం
వాగ్గీ కవన } బుజుబు వాగ్గీ
లా ప కి } 14.0 రి. పి. గా
ఇట్టే చదివి అట్టే చించివేయునది కాదు. ప్రంబుకును నుండులే డైర్యము, ఇవిలేనివినికి, కన్న లేనిచూపు, మనసులోని మర్మము కేర్పడి కెద్య.

మహర్షి జ. వైకృత్యమును నీవిద్య ను గురువులై కే అధ్యక్షించుటకు విజుగు నిర్దుష్టమును ధారాళమును, మర్మరహిత మగు తెలుగున వ్రాయబడినది. పెంట్ల అర్జును నుంపువారి మాత్రము ప్రతులు అందును. పెం 2.0-0 వి.పి. చార్జీ 0.4-0
ప్రెస్:— ప్రొఫెసర్ సేఖర్, మెస్సేజ్టర్, ఏలూరు.

గౌతమీ గ్రంథాలయము రాజమండ్రి

శ్రీ గౌతమీ గ్రంథాలయముయొక్క సాధారణసంఘ సభకు గురించి వ్రాసిన వ్యాసము మీ కుత్సితమును ప్రకటింప గామాచరించి, వానిలో కొన్ని హాస్యాంశములు కలిపివేసినందున ఆ అంశములకు వ్యతిరేకముగా పొంగిపోయినట్లుగా, గౌతమీ గ్రంథాలయము ఆర్యాపురములోని మార్పులయ, లేక ఇన్ని సుపేటయందు నిలుపుటయూ యగు విషయమును నిర్ధారణ చేయుటకు ఈ సెలవునాడవ తేది సాధారణసంఘసభను గాంచిరి. అందు 800 సభ్యులు వచ్చిరి. వీరందరకు ఆరోజు 4 గంటల నుండి సభ ఎవ్వరు ప్రారంభించునామో వేచియుండిరి. ఎట్ల కేటకు సభ 8-30 గంటల సమయ సామయ్యగారి ఆధిపత్యము క్రింద ప్రారంభింపబడెను. మొట్టమొదట అగ్రాసాధికారిగా ఇన్ని సుపేటలో వక్తలంకవారి స్థలమునుగురించి వ్రాసిన అగ్ర మొంటులు, ఆర్యాపురములో గరిమెళ్లవారి స్థలమును గురించి వ్రాసిన అగ్రమొంటులు, వ్యాపారీ సుబ్బారావు వక్తలుగా రియొక్కనూ, కంచుమర్రి గామపంచరాయణగారి యొక్కనూ, కాగితములు, ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము మొదలగునవి వదిలి 8 గంటలకు ముగించి, తరువాత చిక్కిన వక్తలచలంపంతులుగారు గ్రంథాలయపక్షమున వక్తలంకవారి స్థలములో శ్రీ కంచుమర్రి శ్రీ సీతారామ పంచరాయణగారు కోరి ప్రకారము శ్రీల యంతయోగార్థమై యొక కాఖను స్థాపించి, వాద్దరిచ్చిన విరాళములును, భవన నిర్మాణమున కుపయోగింప వలయు నని యొక ప్రకటనను సమపాదించిరి. దీనిని భావనామ వక్తల శ్రీ సుబ్బారావు గారు ఆమోదించిరి. తరువాత అగ్రాసాధికారిగారు వారలం కృష్ణారావుగారిని మాట్లాడు నునగా వా గిట్లు చెప్పిరి. ఆయన చిన్నతనము నుండియు ఈ గ్రంథాలయముయొక్క అభివృద్ధి కోరకు పనిచేసినందున, 28 సం॥ క్రిందట యీ గ్రంథాలయమును మొట్టమొదట వారలంక వక్తలంకవారి స్థాపించినందున, తరువాత ప్రముఖుగా దీనిలోను నిర్మాణములు లేక పాటుపడి, ఇప్పటి కీస్థితిలోనికి తీసికొనివచ్చినా రనియును, ఇప్పుడీ గ్రంథాలయము ఆర్యాపురములోనికి మార్చియెడల తాము బ్రతికి నుండినంత కాలమును, ఇరవై పది పెట్టుకొని పని చేయుచున్నందున, కనుక ఆయన ఆయన దళములచే యీ భిక్ష ఆయనకు పెట్టుమనియు, మిగుల దీనుగు భావముతో నుడిచిరి. తరువాత శ్రీ సాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు అగ్రాసాధికారిగారి అనుమతి లేనిదే కూడ వైచిత్రి వారలం కృష్ణారావుగారిచేత ఉపవ్యాసమును ద్విగడించి మిక్కిలి ప్రభుత్వతో, హామూరమోరూట్లు, దిక్కులు పిక్కిటిల్లు, చెవులు గింజులున, యొక యంతవ్యాసము నిచ్చిరి. ఆయన ఆయనవారలం 23 సం॥ నుండియు శ్రీ వారలం కృష్ణారావుగారితో కూడ గ్రంథాలయభివృద్ధికి పాటుపడినందున, వారలంకృష్ణారావుగారు మిక్కిలి పాటుపడి, మిక్కిలి ఉన్నతస్థితికి తీసికొని వచ్చినందున, తరువాత గరిమెళ్లవారిస్థలము 8000 గజములన్న దునును, వక్తలంకవారిది 1500 గజములే యున్నందునను ఇంకా అనేక విషయములను బలపరచుచు ఉపవ్యాసమును ఇచ్చిరి. అగ్రాసాధికారిగారు ప్రతివాకిని 8 నిమిషములకన్న పెక్కును కాలము మాట్లాడుటకు ఇవ్వరని చెప్పినను ఈయన 10 నిమిషముల వరకు, మాట్లాడిరి. తరువాత శ్రీ కంచుమర్రి సీతారామపంచరాయణగారు ముందరికివచ్చిన వారికి మాట్లాడుటకుని కుతూహలమును దీనిన్ని, వారి యిష్టానుసారముగా, ఎంతసేపు మాట్లాడితే అంతసేపు మాట్లాడనియెడల మాట్లాడును రనియు చెప్పెను సభలో మాట్లాడినందున కేల నడిచెను. తరువాత వామచంద్రరాయగారు, తమయొక్క విరాళము 6000 రూపాయలను, ఆర్యాపురములో గరిమెళ్లవారి స్థలమునకు గ్రంథాలయము నెలకొల్పియెడల నిచ్చెదమనియును కదియనునాక గరిమెళ్లవారిస్థల మేల పైటికన్న ఉత్తమస్థలమైనదనియును, వక్తలంకవారి స్థలమునకు భవనము నిర్మించుటకు కరెయిన్ 22,000 రూపాయలు కాలవని యిందుననియును, ఇప్పటి స్థితిలో అంత సామ్యముకూడ బెట్టి భవనము నిర్మించు అసంభవ మనియును, మిగిలు, తమ యొక్క విరాళమును కలిపివేసిన యెడల వారు మరియొక 6000 రూపాయలను వేసి గరిమెళ్లవారిస్థలము వారే తీసికొనుట, వారికి శ్రీ వి. వి. వేదవేదవేదమును, కనుక మొదట ఆయన దెబ్బకొట్టకు ప్రాధాన్యము, తరువాత వారి విరాళమును స్వీకరింపవలెను

మిక్కిలి యనుభవించుచు నుండిరి. అయ్యో, ఈయన మాట్లాడు సరికి, నడియూరములో 9-10 నిమిషములయేను. అంతలోనిదను, ఆరోజున మిక్కిలి ఆ స్వరముగది గనుక, అప్పుటికి చాలమంది తమగృహములకు వెళ్లి పోయిరి కనుకను, ఆరోజు సభ చాలించి కురునాడు వచ్చి సరిపించుటయనని అగ్రాసాధికారిగారి కోరగా వాకు దళముతో నిరాకరించిరి. అంతటితో చాలమంది సభ్యులు విసిగివేసిరి తిడితేక, కలకల బడుచు అక్కడ యెంతసేపు కూర్చోయి, గృహముల కేరి. కొద్దిమంది మాట్లాడు మిగిలినందుండి అయ్యో సభ ప్రారంభించే సే 3-30 గంటలయేను. తరువాత అగ్రాసాధికారిగారు ఎంత త్వరితముగా అగ్రమొంటులు తదితరములైన కాలగములను చదివినప్పటికి 8 గంటల కొద్ది. తరువాత మాట్లాడువారికి క్షణి యొక్కటి! వారలం కృష్ణారావు ప్రముఖులు చచ్చి కరిగిందని వ్రాసియున్నాడు. చచ్చి మరణించినాడు జరిగియుండవచ్చును, కాని ఆరోజున మరణించినాడేనా. మొదటిరోజున, అగ్రాసాధికారిగారు ఎంత సేపు మాట్లాడవచ్చినా, శ్రీ వెంకటాచలముతులగారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడనిచ్చిరి కాని, అనుకుంటున్నా మాట్లాడిన మరణము దొంగిని పేరును ఇప్పుటికి వైచిత్రిలేను. అంతచచ్చయే జరుగలేదన్న వీర అగ్రమొంటులు తదితరములైన కాలగములు. అయ్యో సభ సభికులను ముందరనే పందిచెట్టినయెడల 8 గంటలవరకు చదువనవలయు దేక పోయెడిది. వానిలను ముందర మాట్లాడుటకు నవకాళముండెడిది మరెయొకటి కనుక మార్పిడి అంతయు ఏది అనగా శ్రీ వెంకటాచలము తులగారి తీర్మానమునకు అనుకుంటున్నా మాట్లాడుటకు వచ్చినా సందర్భ, అగ్రాసాధికారిగా బ్రతిమాలియెను మార్పిడిచెట్టినా, 9-15 నిమిషములయేను. 150 మంది సభ్యులు వచ్చినందున అప్పుడు అగ్రాసాధికారిగారు చచ్చిపోయిన వోటు తీసికొనినది. అప్పుడు వీరభుంకుల లక్ష్మీనరసింహారావుగారు లేచి, ఆరోజున చాల ఆలస్యమైనందున, సభ్యులు సంతోషముగా కలిసిపోయి రనియును, అందుచేత వోటు మునుగా తీసికొనబడుననియును తీర్మానము పెట్టిగా, ఆ తీర్మానము పడిపోయెను. అత 100 మంది సభ్యులు సభించి వైచిత్రిలేను. వైచిత్రిలేను నను అగ్రాసాధికారిగారును, తదిరులైన సభ్యులును సభ నడిపించిరి. అప్పుడే కొన్ని మూసీవేసి వెళ్లుమున్న కొందరు సామంతులు అప్పుకువచ్చి ఓట్లు ఇచ్చినందున సందర్భము. సరే! మొలకకూర స్థలములో గ్రంథాలయము స్థాపించుటకు గాను మాట్లాడవచ్చిన వారందరకు సభ విడిచివెళ్లి పోగా మిగిలి వారు వారలం కృష్ణారావుగారు, వారి యనుచరులను మిగిలియుండిరి, ఓట్లు తీసికొనెడి. ఏ గ్రీవముగా ఆర్యాపురమునకు నెలకొల్పవలయునని తీర్మానము ఆమోదించబడెను. అనంత సభకు కావలసిన సభ్యులు ఉన్నారో లేరో వారలం కృష్ణారావు గారికి, అగ్రాసాధికారిగారికి తెలియనునా మరెవ్వరికి తెలియదు. ఏది యెట్లయినా ఓట్లు తీసికొనబడెను. తీర్మానము ఆమోదింపవలెనని విజయము చేసారా!!! ఇంకేమి కావలెను!!! మ.యొక చిక్కిన. అది ఏది అనగా వాడెట్లా స్థలమును, కలకలకవారి స్థలమును తీసికొని అమ్మివేసువలయునని తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. తేయే, వారు ఆక్షిప్తమందు ఏదీ తీర్మానము తీసికొనివచ్చినక ఆమోదింపబడియే యుండను. సరే! ఆరోజున ఎట్లకేటకు సభ 10-10 కు ముగిసెను. వజ్రునాడు, ఊరిలో వదిలి ఏమికి వారలం కృష్ణారావుగారు గొప్పవాడు. దెబ్బకొన్నవాడు వచ్చెడి. శిశువు పెనుతారు. గ్రంథాలయము గరిమెళ్లవారి స్థలమునకు మార్చాలమని 8 నెలలనుండి అహోరాత్రమును నిద్రావారములు లేక పనిచేయుచుండిరి. ఇదివరకు గ్రంథాలయములో, ఇన్ని సుపేటలే, ఎక్కడను సభ్యులున్నార. ఇప్పుడు వారు ఆర్యాపురమువై పున పుచ్చేసి మరెయొక 600 మంది చేర్చిరి.

అయ్యో, వైచిత్రి వ్రాసినవందయెను, వారలం కృష్ణారావు ప్రముఖులు కలిసింది తియ్యల నిజమే. కాని కలకలకవారి స్థలము ఊరికినున్నదని. గరిమెళ్లవారిది ఉపయోగము ఉన్నది. గరిమెళ్లవారిది 8000 గజములయ్యెడిది. వక్తలంకవారిది 1500 గజములయ్యెడిది. ఈరెండును కలిపితే, ఎంతవేటికి ఎవ్వరును చెప్పలేదు. కలకలకవారిస్థలము ఊరికప్పుడు మళ్ళియొక ప్రకటనను దుండుటచేతనే దానిభరిమి పోయెను. గ్రంథాలయము ఊరికి మధ్యకు, మళ్ళిప్రకటన నెంకి అట్లు ముందర యాతే ఊరికి వరకు వాకల చచ్చివచ్చి దా యొక యొక్క స్థలమును తీసికొని మూసుకుంటుంటు జనుల కనుయొక్కటుగా నుండు స్థలమున నెలకొల్పటకు మంచిదియో అనుచున్నా. నెలకొల్పిన గను

ని సకలరైరి. అయ్యో ఇట్లే తీర్మానములు ఆమోదింపబడునని ఇప్పుడు గ్రంథాలయమునకు నుమారు 1000 రూపాయలవరకును వచ్చెనురానున్నది. కొందరు ఉదాహరణలు బడుటకువచ్చి నవ్వెను. తాము భరించుచు నుండిరి. ఎంత అనగా యీ 200 ఈ 200 రూపాయలను గ్రంథాలయము ఇవ్వవలసినవాకి కిట్టి సామ్యముగా కరిపోవునని నాయనా. సరే! ఇంక గ్రంథాలయము గరిమెళ్లవారిస్థలములో నెట్టినయెడల ఇన్ని సుపేటయేను నా, ఊరి కప్పుడునెట్టును జనులు ఆర్యాపురము పుస్తకములు తీసికొనుటకు వెళ్లెల యెన్న బుడిమియైనను సరి తెన్నెళ్ల మిగిలె ను పోలెనయియును. ఏలన్నిటినిబట్టి మాడగా కుభ్య వీరభుంకుల దెబ్బకొని, ఎక్కడికొని వచ్చెను చేకూరలయెను, కొంచెమైన తీసికొనడా పోరాది మధ్యను ప్రజలకు గ్రంథాలయములో ప్రాచీ గ్రంథాలయమును నిలబడుచేయు నుంకించెట్లు తోచుచున్నది కాని మరెయొకటి గారు. ఇందరయెను గ్రంథాలయముయొక్క చెరువునకొని మరెయొకటి కాదు. వారలం కృష్ణారావుగారు బుక్కలే ఇంతవరకునకు పోవేల? వీరితోపాటు గ్రంథాలయభివృద్ధి కేదరు పాటుపడలేదు? అతని వీరరాయగారు, వా అభిప్రాయములో, వీరకన్నకూడ పెక్కువగా పనిచేసి గ్రంథాలయము ఇప్పుడున్న ఉచ్చస్థితికి తీసికొనివచ్చిరి నేను నోక్క కక్కాడెంపకలకు. మరెయొక కదంతకూడ ప్రయత్నమును. అప్పటినుగా ఇన్ని సుపేటలో నుండు గ్రంథాలయముయొక్క సభ్యులు చదు రాజీవామా పంపుచు. ఇదికూడ నిజమే అయియుండవచ్చును. ఏలనగా వీరందరను, ఈ మామనంది నుండు. ముందర, పుస్తకముల కొరకు వెళ్లుట అసంభవము.

ఇక మరొక రెండోరోజున జరిగిన సమావేశము విషయము మై కొంచెము యోచించెము. అయ్యో! రెండవరోజున ఇన్ని సుపేటలోని సభ్యులెవ్వరును రాలేదు. అగ్రాసాధికారిగారును, తదితరములైన ప్రముఖులును సభ 5-30 గంటలకే ప్రారంభింప వలెను కుతూహలముతో నుండిరి. కాని సభ్యులురానిదే సభ జరుపుట ఎట్లు? వాడెను, వీరు 7-30 గంటలవరకును మిక్కిలి ఆకు రతతో ఎక్కడవచ్చెదగా యని గుహ్యమునై పు మాయమండిరి. ఎట్లకే. కు 120 మంది సభ్యులువచ్చుట తలపరచునెను. అని వాడుచెప్పిరి. నేను వెళ్లెను. అతరుండి రాలేదు. గుహ్యముకడ గుమాస్తాను కూర్చోవెట్లెను. గుమాస్తాను వినుచు జనియటచే కాబోలు అతని కిగడినవారిని వానికి తెలియియన్న వానిపేరు ఉన్నది లేనిది అన్నియును వ్రాసి, చివరకు సభ ప్రారంభింప నున్నట్లు యెండిరి గావున, 120 మంది సభ్యులు వచ్చిరి అని నిర్ధారణచేసి, సభ ప్రారంభించిరి. అగ్రాసాధికారిగారు వచ్చిన వానిపేరు చదివెరి. అక్కడ ఉన్న వారు పేర్లుచదివెవ్వరు రాని వారి పేర్లుకూడా కొందరు సమాధానము చెప్పిరి. దాంకేసి అగ్రాసాధికారిగారు వచ్చి కనుకొని కాబోలు. ఇది నేను వాడుగా నెలకొనును. మొదటిరోజునకూడ ఓట్లకొను ఇట్లే అయియుండెనోపు. ఏలనగా "తాముచెట్టి కుండెటికి మూడే కాళ్లు" అననామెరి సాధారణముగా తీసికొనివచ్చిరి.

తరువాత కార్యవర్గాలచేత సభ్యులను 30 మంది ఎన్నుకొనిరి. వానిలో చాలముమందియు పనిచేసి గ్రంథాలయము ఇప్పుడే ముగిసిపోయితి తీసికొని వచ్చిన అదేవి కంకర రాయగారిని కర్పవర్తిగా నెన్నుకొనిరి. ఇది కాకు చాల ఆశ్చర్యముగానున్నది. ఏలనగా వారలం కృష్ణారావుగారు, శ్రీ సాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారును కలసి 28 సం॥ నుండి పనిచేసి యీ కచ్చక్రియ న పయ్యించి కుండకు యీ గ్రంథాలయమును, ఈ స్థితికి తీసికొనివచ్చిన వారే చెప్పియుండిరి, ఇప్పుడు కంకర రాయగారు గ్రంథాలయధారకు కాకుటెట్లయికో వాకు నందెనాను పొడిచియున్నది. కాని ఊరిలోని కుంకుటబడిలట్టి కంకరరాయగారే గ్రంథాలయభివృద్ధి పెక్కును పాటుపడినది తెలుసున్నది. తరువాత కొంత కాలముకే కొందరాయగారు తిలుపదవికి రాజీవామానిచ్చిరి. అదియెనుగాక గ్రంథాలయమునకు ఇదివరకు 20 మంది కర్పవర్తినాక సంఘమునకు ఎన్నుకొనుచుండిరి. ఇప్పుడు 30 మంది ఎందుకొకరినివేసి ఎవ్వరిని నెలకొల్పెను. రెండవరోజునకూడ త్వరితముగా చెప్పగా రెవ్వరు రానియెను వారలం కృష్ణారావుగారు చెప్పిచదురును నేమాకరములయెను. అందు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులందరను గ్రంథాలయము, ఆర్యాపురమును మార్చునట్లేకనుకలవారి నే యిన్నుకొనిరి. కాని అదివి కంకరరాయగారిని, వ్యాపారీ సుబ్బారావురాయలయొకరు యేకాంశమునో గాని ఎన్నుకొనుట తలచింపెను.

పాములు కుంకుటబడిలోను గ్రంథాలయము ఇన్ని సుపేటలో నెట్టుటకు ప్రయత్నింపు పుంపు కర్పవర్తి లేకపోయిరి. ఇట్టి సందర్భమున వీరు కుంకుటలో గ్రంథాలయము గరిమెళ్లవారి స్థలమునకు మార్చుట యొక్కతెనా, ఈ ఇన్ని సుపేటలో వైచిత్రియెండు యొక్కతెనా ఆలోచింప వలెనున్నాను.

మే. (శ్రీ)రాములు.

శ్రీరామ రాజ భూషణ ప్రణీతం బైన వసుచరిత్రము

టీకాతాత్పర్య వ్యాఖ్యాన సహితము

వెల రూ. 4-0-0 కాలికోబైండు, గిట్టుపేరు.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అడ్వ్ కంపెని, ఆనంద ముద్రణాలయము లోన్ స్పేర్స్ మద్రాస్.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

నేరుగా తెలుసుకోవలసినది వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుదు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,

The Place For Economy Genuineness & Reliability

ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధి చెందిన ఔషధశాల
హిందూ దేశమందు అంతటను, బర్మా, సిలోను మొదలగు జాగ్రాన్నిటిలోను బ్రాంచిలుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిసిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినచే క్యాట
లాగు, క్యాటలాగ్ యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca

Calcutta Branches :—Stand Road, Bhawanipur, Sovabazar, Bow Bazar.

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు

అవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మురికిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్ర
మును తీసిపోవుట లేదు.

గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బు లేదు.

సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడు.

సరసముగా విక్రయించబడు యిదేమాదిరి సబ్బులను కొనుటకు మానుడు.

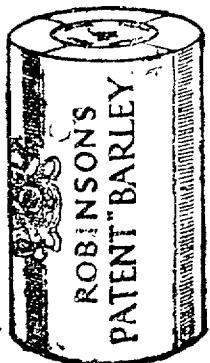
ధరలకు, ఇతరవిషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Apply to :—The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

లాభకరమగు ప్రారంభము

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు పొట్టుదీసిన పెద్ద గోధుమలను మీ బిడ్డ
లకు ఆహారముగా ఉపయోగించుడు. వారు బాగుగా పెరిగెదరు. ఎము
కలు వృద్ధియగును; సులభముగా జీర్ణమగును. జ్వరమునకు, జీవితమునకు
మూలాధారమైనట్టి కర్ణికకు మంచిసత్తువను కలిగించును. బిడ్డల తల్లులకు
యిది అత్యద్భుతమైన ఆహారము, రోగులుకు, ముసలివారికి ఇది సులభ
ముగా జీర్ణమగును.

Robinson's PATENT BARLEY

Manufactured by

KEEN, ROBINSON & Co., Ltd., London.

(Incorporated With)

ENGLAND.

J. & J. COLMAN Ltd., Norwich & London.

ఏలూరు అన్న దానసమాజము

శాశ్వతధర్మమనగా ఏమి?

(మద్దుల వెంకటదినరాజు శ్రేష్ఠిగారు)

తనవులు ఆశాశ్వతమనియు తన జీవితములోగారి, తర్వాత
తగిన యెప్పుటికి యిచ్చుదిలేకుండు ధర్మములు జరుగవలెనని
ఉద్దేశ్యముతో శాశ్వతధర్మం (మూలధనంధర్మం) యిచ్చుచున్నాడు.
అసూ సామ్య భిక్షువెట్టుబడ నేరడు కట్టించితిమోతం ప్రతిసంక
ర్సరం ధర్మములు (వారకోరికవారం, వారు కోరిన తేదీలు)
జరుపబడును. యిటువంటిధర్మములకే శాశ్వత ధర్మమనిగాని,
మూలధనంధర్మం అనిగాని పిలువబడును. యిట్టిసామ్యము సీరాస్తీ
కొనుట (భూములుగలయురాని), తనభూమిపై బడుట్టుయిచ్చు
ట, వైజామినుమీద కట్టి ప్రామిసరీనోట్లు వ్రాయించుట మొద
లగు వానియూలనుక అనాడుమొదలును. గాన యథాశక్తిని
శాశ్వతధర్మములకై (తయత్నించుకోవడం. ఇట్టిధర్మములు అభి
వృద్ధిపెండుటకై ధార్మికమహాశక్తిగలవందరు (అన్నిపార్టీలుకాదు)
సహాయముచేసి, శాశ్వతకీర్తి గలపాదించగలందులకు ప్రార్థన.

1. అన్న దానము:—(శాశ్వతధర్మం కనుక) యిచ్చు
టికి యీకాతాను 1 కోజు అన్న దానము మూలధర్మం రు 60
రూపాయలకు తక్కువగాని బాపతు రు 12045 వండ్రిండు
వేల సలభయ వివరరూపాయలు (1923 సం॥ అక్టోబరు రు 6489
లు మాత్రమే.)

2. వస్త్ర దానము:—యిచ్చుటికి యీకాతాను రు 20
యంతయి రూపాయలకు తక్కువగాని మూలధనం ధర్మం
దానము రు 1570 పదిపానుకుండుల దెబ్బయి రూపాయలు.
(1922 సం॥ అక్టోబరుమాత్రమే) యిచ్చుటకట్టి రు 99-8-0
గతసంకర్సరూ బాపతు నివ్వకట్టి సహా రు 18-8-0 వరసి రు 118
లకు బట్టలు, లకత్తులకు, నూలుబుట్టెలుగలవలెపెట్టబడును.
మూలధనముకేగాక, ఎరయినను ఎంత ధర్మయిచ్చినను
రక్షియిచ్చి పుణ్యకొని వస్త్రదానం జరుగునన్ను చెప్పి భిక్షు
వెట్టుబడును. ప్రతిసంకర్సరం యవ్వలెనని నిర్ణయించెడు.

3. వైద్యదానము:—యీకాతాను నిల్వ రు 240 రెండు
వేలకు సలభయరూపాయలు.

4. విద్యాదానము:—యీకాతాను నిల్వ రు 160 నూట
అరయి రూపాయలు.

యీ రెండుకాతాలకు నిల్వసామ్య విరివిగాలేకుండుటకే
ప్రస్తుతం జరుగుటలేదు. కట్టికో పెంచబడును.

5. రాత్రిక భోజనము:—యీకాతాను నిల్వ రు 181-0-6
నూటయెనిభయ రు రూపాయల అరువైసలు.

6. ఇతరవిషయములు:—యిచ్చుటికి ఏలూరు, అన్న,
వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదానసమాజము అన్నికాతాను రు 16750
పదిహేను వేల యెండుకుండుల యాభయరూపాయలు నిల్వవున్నవి.
యీ సంకర్సరాంతమునకు కనీసము రు 25000 ఇరవయిఅయిదు
వేల రూపాయలకురకు అయి.చెప్పి, రిజిస్టరు చేయవలెనని సంక
ల్పముగలదు. యీ కొరతఅయినను తీర్చి సంకల్పము తెలుపే
టకు శ్రీ కరాత్మరును అనుగ్రహించుగాక!

ఒకవధా యిచ్చినధర్మము ఎప్పుటికి యెరికి తిరిగి
యివ్వబడ నేరదనియు, మూలధనం ధర్మములకుమాత్రం కట్టినిబట్టి
ధర్మములు జరుగుననియు, ధర్మములకు రక్షియిచ్చును, శాశ్వతధర్మ
ములకు రక్షియిచ్చును. కట్టాలను (కట్టాలకు 5 అయిదుగురుకు
తక్కువగాని ధర్మకర్తల సంకేతములతో) యిచ్చెదననియు
మాత్రం మాఖ్యముగా గమనించవలయును. ఇతరసంకల్పము, సం
కల్పరీతిపోవుట, వ్రాటనపత్రము మున్నగునవి, తెలిసికొనవలె
ననిన ఏలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదానసమాజము.
ఏలూరు, అన్న, వైద్య, విద్యాదానసమాజము.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదటి అనుభవనీయమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సంగ్రహము
ప్రతియింట నుండదగినది అందరుచేయదగిన మందులు 18 1-4-0
885 (2) వి. పి. 0-6-0

ఆరోగ్యదర్శనము:—వ్యాధులను శాశ్వతంగా శాశ్వతము
కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది
18 0-6-0 వి. పి. 0-4-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆరోగ్య, వైద్య, కార్య, నిధాన
గ్రంథము, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యసంగ్రహము.
మూరిది యుచితము చందా రు 2-8-0
వై 8 ని ఏకకాలమునకు కోరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము,
ఆయుర్వేదగ్రంథముండలి, వెరిదేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)

ନାଥବରଜପୁତ୍ର

కవిరాజు గణనాథ సేను గారి యుపన్యాసము

వేద, సంహిత, కాలము పిమ్మట, అశ్వమేధ కాలము
 ప్రారంభ మయ్యెను. ఇది అశోకచూడామణి పరిపాలనముతోటి
 ప్రారంభమయ్యెను. బాల్యములు, అరబ్బులు, ఈజిప్టులు,
 ఇతరజాతీయులు, కలిసి వైద్యవిధానమును గూర్చి అప్పుడప్పుడు
 సంగ్రహించుకొనవలసివచ్చెను. మునుక, చరక, అరబ్బీభాషల
 కనుబడిపెట్టెను. మనమును అరబ్బులవద్దనుండి, ఈజిప్టులవద్ద
 నుండి కొంత ఎరువు పెచ్చుకొంటిమనుటకు నిదగ్గనములు గలవు.
 ఈ యశ్వమేధ కాలమున ఆయాశ్వ
 దమునందు విశేషము గల గణి కృత్తిక నిం చె
 నాడివలయునను ఆచరింపవలసివచ్చెను. విశేష,
 మునుకలయందు నాడివిసూర్వ (ప్రస్తావనయే శకుండేను, ఈనా
 డివరితీలన మప్పుటినుండి వాడెదముగ వ్యాప్తిజెందెను. ముఖ్యముగ
 దక్షిణ హిందూస్థానమునందును, బెంగాలునందును ఆయుర్వేద
 ము ప్రసిద్ధి చెందుటకు ఈనాడివలయునను మూలకారణమైది.
 ననకు మిగతకాయలు, పొగాకు, బంగారమునలు మున్నగు
 వానిని విదేశీయులవద్దకుండి వైకొనినటులు, విశేషములను మన
 వద్దనుండి కొన్నికొనించెను. అశ్వమేధ కాలముననే శ్రాత్రుశ్రాత్ర
 వ్యాసములు దేశమునందు ఆరంభమయ్యెను. ప్రాచీనులు ఆయు
 ర్వేదమునందు నేటి సిస్టెము (సంపాదకగ్రాము) వ్యాధివిసూర్వయంద
 వానింపబడ నేలేదు. పోర్చుగీసు, దచ్చివారు ఈ వ్యాధిని ఇక్కడికి
 తెచ్చిపెట్టి ఆ కాలమునందీయూరోపియనులకు మనవాడు ఫం
 గిని వ్యవహరించుచుండే. వానినిబట్టి ఈనూతన వ్యాసములను కొన్ని
 టిని “పంగోగ్రా” మనియు కర్తవహించు అలవాటు జెందెను.
 అందుమీదట రసాయన సామగ్రివాడు మేల్పడెను. వీరి సామా
 న్యమగు సిద్ధసాంకరవాదముతోచేరక, ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును
 కాలకాలమునకు కాలానుగుణమునందుండి, సంవైద్యమునందనే
 గ్రంథములు వ్రాయబడి వ్యాప్తి కచ్చెను. దేశమునందు పోవు
 గీడు, దచ్చి, కారీయాచనములవలన గలిగిన ముష్కలపంపను,
 ఇతర రాజకీయ యద్ధములవలనను అనేకగ్రంథము లద్వైత్యుల
 యొక్క. ఇతరజాతీయులు వినోకాన్ని బాహ్యవిద్యములకు తెల్లు
 కొని వారిపూర్వచారిత్రమును స్మరియకొనుచున్నన, మనము
 మనకాశ్రమములను నేటికిని స్మరియకొనుచుందుము, ఎవరు ఎన్ని
 గ్రంథములను తీసికొని పోయినను, ఎన్నిటిని భస్మంపము చేసినను,
 మనకాశ్రమము లట్లే నలవియున్నందులకు సంతసింప వలయును.
 ఈచార్యులునుండి దక్షిణహిందూస్థానము, మాత్రము కొంతతక్కిం
 ముకొనెను చెప్పరవచ్చును. కొంతకాలమునకు ఆయుర్వేదము
 నకు జీవశక్తి ప్రారంభము కానందెను. ఈచార్యులును నేటికిని
 చెప్పరవచ్చును. నేడు నీకీం అష్టాల్పఖానుగారిని టి. ఐ. ప్రద్య
 వైద్యులవల విందు యజ్ఞాని విధానమునకు మనవిధానము ను
 డియ్యుయో అశేషములు వైకొనబడెను. ఆయుర్వేద వస్తువులను
 యజ్ఞానిలోనికి కలుపుకొనిగానే వారు వీరిశత్రువు మార్చిరి.
 రాముడు రహీమైనటుల వస్తువులపట్ల మానుటయేగాని స్వభా
 వముమారల్లే. వారు వైకొనిన అప్రవర్తమును మనము క్రమముగ
 మఱచితిమి మనకులమునుండి మరియొక మతములోనికి ఎవరైన
 ను పోయిన వానిని మరిలమన మతములోనికి చేర్చుకొనుటకు సం
 దేహించుము. అట్లేకాశ్రమమునందును కొన్నిరస్తువులు మతాంత
 కమైనవి.

ఉపసంహరము

భూరథజేత మొకప్పుడు గొప్పస్థాన మొకమించినది. ఆ యొన్నతస్థితికి మరల తెచ్చుటకు మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. భూరథకాలపుడతనుగూర్చి యొప్పించినలాభములేదని కొందరు హేళనము చేయుదురు. భూరథకాలమున గూర్చి గర్వపడవలసి వాడు భావికాలమున మరచియున్నతస్థితిని పొందకాలమేని నాయభిప్రాయము. గత రెండు మూడువందల సంవత్సరములనుండి ఆయొక్కేదేవభిప్రదిచేతవేదమనబడినది. కాని అది మనదురదృష్టమే యొకప్పుడు. ఆయొక్కేదేవద్యులగు నామీరులకు నెన్నోగునలవా యేమని, వారు వాక్పూర్వత్యవైద్యమునందలి మంచియొకమును గైకొని తమవిధానమున కనుగుణముగకల పుకొని తమపరిష్కృతును, తమ వృత్తిపరిష్కృతును వృద్ధిచేసినవారగుదురు. వారు తమవృత్తిత్యమును కాపాడుకొనవచ్చుచు గాని పాశ్చాత్య విధానమునందలి గుణములను నిరాకరింపరాదు. అట్లు నిరాకరించుట యిందర్థకము. మనము మాంధ్యము వహించియొండెలాభము లేదు. తుల్యభవము సాగించుచుండవలెను. జేతమునందు వెనుకటికోగములదృశ్యములై నవి. క్రొత్తకోగములగుచున్నవి. వాని చిన్నములును కాలమునుబట్టి మారుచున్నవి. జేతాతీతము నెరుగవలసియున్నది నూతన పద్ధత్యుగంధములను వ్రాయవలసియుండును. జేటి జంక్ర, కస్ట్రుకాస్ట్రుములను వెనుకటి మగకాస్ట్రుముతో గరిపెబ్బుకొనవలసియుండును.

అంతట ఉపశ్వాసనకును జంక్రకాస్ట్రుములను కొన్నిటిని ప్రదర్శించి వానియొపయోగమును వివరించెను.

అభ్యుదయికిని ఉపశ్వాసనకునికిని పంచనముల నర్పించి ప్రవృత్తులను నలంకరించుటతో సభ ముగిసెను.

జిల్లా ముఖ్య ప్రధానము	గ్రా 24 Xంతులలో అభ్యర్థితుల సంఖ్య	గ్రా 21 Xంతులలో అభ్యర్థితుల సంఖ్య	గ్రా 24 Xంతులలో పరీక్షలు	అభ్యర్థితుల 1-5 శ్రేణులలో పరీక్షలు	ముఖ్యములలో పరీక్షలు అభ్యర్థితుల సంఖ్య
గోదావరిపురం	8.5	63.6	3.57	15.62	7.60
కోరాపుట్
చిత్తూరు	81.0	75.2	1.71	10.79	8.72
కాకినాడ	81.9	75.2	0.60	18.24	5.48
చిత్తిపట్నం	82.8	74.2	0.15	7.45	0.65
గుంటూరు
కర్నూలు	91.0	68.4	...	1.76	1.71
బళ్లారి	81.5	71.5	...	1.46	2.44
చినకెళ్ళూరు
డెవర	90.0	70.9	...	4.01	1.08
కల్యాణం	89.2	78.8	...	20.97	12.51
మద్రాసు	81.1	75.1	...	5.89	4.17
కడపూరు	90.8	76.4	...	24.42	18.42
నెల్లూరు
సెలమ	85.7	71.9	...	4.66	2.05
గోదావరిపురం	8.94	63.2	...	4.47	1.94
తిరుమలపాలెం	9.0	78.6	...	8.22	1.82
కామవట్ల	8.92	77.4	...	18.75	8.28
పుదుచ్చోరి
విజయం	91.6	78.8	...	8.63	0.86
పాంబన్	85.8	76.4	...	11.08	1.99
తిరుపత్తూరి	9.09	2.27
తిరువేంగుడు	82.1	74.5	...	14.25	3.68
కొచ్చిన్	86.1	74.4	0.01	9.79	8.58
కాలికట్ట	87.2	72.5	...	3.45	6.77
మంగళూరు	88.8	78.1	...	4.86	2.97
బెంగళూరు	83.5	62.0	...	1.81	4.59
హస్సన్
మెరేకా	74.4	59.0	...	4.48	4.24
రెయూరు
హైదరాబాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
హంబాయి
హాలూరు
కొడైకనూరు	62.3	49.3	...	18.88	4.20
ఉదకమండలము

సర్వాదులు:—వర్షపాతి మంటేను గలదు. గోపాల పురంలో 3.57, వికాఖపట్నములో 1.71 కాకినాడలో 0.60 మచిలీపట్నములో 0.15 అంకళములకాన తరినను. మిచిలీ పట్నములో మేఘములు కలచన జున్నచి. ఆర్ధగ్రత ఇచన మా మూలంగ నమముగ నున్నది. రేక్కినచోట్ల ఆకనము దట్టముగ మేఘములతో గప్పుడినది. పగటివేదిమి 3.4 నుండి 7.6 డిగ్రీలు రెక్కుచు. గోపాలపురములో రాత్రివేదిమి 2.5 డిగ్రీలు రెక్కుచు.

చక్కెర:—మేఘములు పలచపలచగ నున్నవి. బళ్ళారిలో పగటివేడిమి 4 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు అకసమంతను గప్పిబుచ్చి
నవి. మద్రాసు కడలూరులలో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
రాత్రివేడిమి కడలూరులో 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఎంతగాయూ
మన్నది.

ఎన్. ఆర్. సామయ్య

కాతాచరణ గృహభూమి

తామరతైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు
చాల మంచిమందుతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది.
వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల ౯-౬-౦
అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మైనూరు ప్రతినిధుల సభ

సప్లి మెంటరీ విషయములు

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

మైనూరు, అక్టోబరు 27:—శనివారమునాడు సభలో ఆశీర్వాదములు చర్చించబడినవి. కొన్ని విషయములందు చర్చ తీవ్రముగా నుండుటచే, సభ్యులను, అన్యోన్యసహకారము నమ్మికయు గలిగి ప్రకటించవలసిన అవ్యవస్థలను దివానుగారు ముగిసినందున, ప్రభుత్వమునుండి సందేశముగా నుండుటచేతను ప్రభుత్వము ధనములేకుండా సభ్యుల కొరతను కొన్నింటిని నెరవేర్చుటకు ఉండెడిది. బ్రిటీషు ఇండియాలో ఆయావిషయములను అచరణమునకు విధానములు ఏర్పాటుచేయవలసినవి. విద్యార్థుల సౌకర్యములు గావించుటకై ఒక సంఘము నేర్పరిచుట, సభలో స్థానములు నిర్ణయించుట మొదలగు విషయములు చర్చించినపుడు సభ్యులలో వివిధ సంఘాభిమానము చలించి తీవ్రపాదము జరిగెను. అప్పుడు దివానుగారు ప్రమాదము లేదును జరుగజేంద చాల ప్రయత్నపడిరి.

శాదు చర్చించబడిన ముఖ్యవిషయములలో మైనూరులో కొన్ని భాగాలందు వస్తువెచ్చించు విషయముల గూర్చి వి. సరసింగరావుగారు వాదించిరి. ప్రజల అసత్యులను అత్యుచితము వస్తువిధింపజేసిరి. దివానుగారు లాయాప్రాంతములకు వ్యయముగా పోయి, తరగతులను తరగించిన పితవసే అజ్ఞానమునందలి జెప్పిరి.

మైనూరులోనుండి విద్యార్థులు వెళ్లించు తీతము లభికముగా నుండుటలను చాలమంది విద్యవర్ధినిండుటకు అటంకముగా నుండుటచే 4-ర ఫారములకు 1 రూ. చొప్పునను, 6 క ఫారములకు రు. 2 చొప్పున తగ్గించవలసి నది. కానుకేరరావు గారు నూచించిరి. ఉచిత విద్యావిధానము రాష్ట్రమున స్థాపించువరకు యిట్లున్నచో యెల్లరు విద్యవర్ధినిండుటకు పీటండును. ప్రభుత్వ పాఠశాలలందు ధనము చాలవస్తుంది. గాన అట్లు జేయుటకు పీటలేదని దివానుగారు జరుజుచెప్పిరి.

ఆఖరుదినము చర్చ

ఆఖరుశాదు ప్రభుత్వవట్టుముల చర్చించబడునని తలచిరి కాని, ఊరర (ప్రామాఖ్య విషయములు మిగిలి యుండుటచే ఒక్క ప్రాంతము సర్వము ఆభివృద్ధిగూర్చి చర్చజరిపి వీరక స్థానిక విషయములు, సప్లి మెంటరీ విషయములు చర్చించిరి.

మధ్యాహ్నము దివానుగారు అంత్యోపన్యాసము నొసరి. వీరక రంగులకు మహారాజావారి (తరగట జదివిరి. (రాజావారి (తరగట నిన్నటి ప్రతికలో ప్రకటించియుంటిమి) ప్రకటనాసరి రము మహారాజావారికి జయధ్వజములతో సభ ముగిసెను.

సప్లి మెంటరీ విషయములలో చర్చించబడినవి.—(1) ట్రాన్స్మిగ్రేషన్ మార్గములు:—మైనూరు, తెంగలూరు, తినికేరి, బోలూరు జిల్లాలందు కరవుగా నుండుటచే తగినసహాయము ప్రభుత్వమువారు జేయవలసిన ప్రతిభలు కొరిరి. దీప్తివీరిన సహాయము యందుగూర్చి అభిప్రాయించెదనని దివానుగారు ప్రత్యక్షిత్తమిచ్చిరి.

(2) భూమి నిష్పత్తి తగ్గించుట. ఈ ప్రతిభలు నన్ను స్థలములలో రయిరు కన్నుల నిమ్మకొనతక బాధల నొందుచున్నారగాన, వారికి వన్ను తగ్గించవలసిన కొందరు సభ్యులు కొరిరి. ఇప్పుడు ఆచరణయందున్న లాడు రివెన్యూ విధానము బా.బా.యి రాజధానియందున్న విధానము ననుసరించి నూతనముగా ఆచరణకు జేవదనియు, దాని ఫలితము తెలియనిది మార్పుటకు పీటలేదనియు దివానుగారు జెప్పిరి.

(3) ఇరిగేషన్ పన్ను తీసివేయుట:—ప్రజలు యెక్కువగా భూమిపన్ను చెల్లించుచుండుటచే ఇరిగేషన్ పన్ను తీసివేయవలసిన చాలకాలమునండి సభ్యులు కొరుచుండిరి. దానినే మరల నివ్వకు కొరుచున్నాడు. దివానుగారు, యావిషయము చాలకాలమునండి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని, జరుజుచెప్పిరి.

(4) గోసాత్య నివారణము:—మిలిటరీ స్థానములందు తప్ప యితరస్థలములందు గోసాత్య నివారించుటకు ప్రభుత్వము కాసింపవలసిన కృష్ణకాష్ఠి మొదలగువారు కొరిరి. ఈవిషయమున వివిధ సంఘములవారి భేదాభిప్రాయములను విచారించు తలపియున్నదని దివానుగారు పలికిరి.

(5) జిల్లాబోర్డుల ధనము:—ప్రభుత్వము వారు స్థానిక సంఘముల అనుమతిలేనిది జిల్లా బోర్డుల ధనమును ఉపయోగించుచున్నారని సభ్యులు చెప్పిరి. స్థానిక స్వతంత్రపాలన విధానమును మార్పుచేయు యిలాట తొలగవలసియు, అందుకు త్యాగముల అవసరమని ప్రత్యేక ఉద్యోగిగా నియమించితిమనియు దివానుగారు ప్రత్యక్షిత్తమిచ్చిరి.

మల్లాడు ఆభివృద్ధి, గ్రామోద్యోగులను తొలగించుట, శిక్షిస్తేను యువము, బర్మములు, వైద్యశాలలు, మున్నగువిషయములు చర్చించబడినవి.

దివానుగారి అంత్యోపన్యాసము

మహారాయలారా!

(27 అక్టోబరు, 1923):—ఈ సభలో మనకు వ్యవధి చాల తక్కువగా నుండెను. 184 జనరలు విషయములు, 100 స్థానికవిషయములు, 18 సప్లి మెంటరీ విషయములు చర్చించవలసి యుండెను. అయినను 125 జనరలు విషయములు, 66 స్థానికవిషయములు, 17 సప్లి మెంటరీవిషయములు చర్చించడమైనది. మన నియమితదినములలో నొకదినము విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానసభకు వినియోగింపబడినది. ఆఖరుశాదు సంస్కరణలు ప్రకటించవలసియుండటచే సాధారణవిషయములను చర్చించుటకు తే పీటలేదు. ప్రామాఖ్యమైన విషయములు చాల రకు సభ్యులచే రాగలగ, కాంతముగ రాష్ట్ర ప్రేయములకు భంగము కలుగజేంద చర్చించబడినవి.

ఇక సంస్కరణలు ప్రకటించవలసి యున్నది. అన్ని విషయములగూర్చియు ప్రభుత్వోద్దేశమును నేను చర్చలు జరుగునపుడే జెలిపియుంటిని. కాని యిప్పుడు కొన్ని ముఖ్యాంశముల గూర్చియే ముచ్చటించెదను.

గ్రామాభివృద్ధిపనులను ప్రస్తుతము జరుగుచున్న గాన, యింకను బాగుగ జరుగవలెను కొరక గలుగుట సంతోషకరమైన విషయమే. అట్టిపనులన్నిటిని స్థానిక సంఘములకు ఒప్పగించవలసిన ప్రభుత్వమువారు చలించుచున్నారని ప్రస్తుతము జరుగుచున్న పనులందుల లోతములను తొలగించి స్థానిక సంఘములు రివెన్యూ ఉద్యోగులు తమ కార్యములనుగూడ చేయవలసిన కార్యవిధాన మేర్పరచెడి నిబంధనలను స్పష్టముగా తీసివేయవలసినదిగా ముచ్చటించెదను.

ప్రస్తుతము ఇశాందారులకు అవసరపాలనాములను తీసి కొనిపోవుటలను కలుగు యిబ్బందులను తొలగించుటకు గూర్చి ఇశాముగూర్చిన ప్రభుత్వమువారు చేయు ప్రయత్నములను తెలియజేయవలెను.

రాబడివిషయములు

కల్లుసారాయులు కాణములనుండి వచ్చు రాబడిలో కొంత భాగము పురపాలకసంఘములకు విడిచివెట్టివలెనను విషయము చర్చించబడినది. ఈ రాబడియందు కుంతు గోరుటకు పురపాలక సంఘములకు హక్కులేదని శాయుజ్యము. ఈ రాబడి మొత్తములోనుండి యేమోతీ మైన పురపాలక సంఘములకిచ్చవలసిన కారణ ముగపడెను.

రాబడిపన్ను వసూలుజేయు విధానముగూర్చి, దరఖాస్తులను మంజూరచేయుట, లెక్కలను తనిఖీజేయుట మొదలగు వాటినిగూర్చి కొన్నియర్హులు జేయవలసిన సభ్యులు కొరియుండిరి. ప్రభుత్వమువారు దీనిలోగల యిబ్బందులను తొలగించుటకు ఈ పని ప్రముఖమున నడచుకొనుటకు కొన్ని నిబంధనల నేర్పరుచుచున్నారని యిదివరకే జెలిపి యుంటిమి. ఇందు గలలోపములన్నిటిని తొలగించుటకై కొన్ని జిల్లాలలోని లెక్కలను ప్రభుత్వముగా తనిఖీచేయి చూడవలసి ఇన్ శేముటా త్పు కమిషనరుగారికి అజ్ఞా నివృద్ధి మైనది.

సివిలు ఇన్స్ పెక్షన్ ఆచరణయందు మార్పులు చేయవలసిన కొన్ని శిఫార్సులు చేయబడినవి. ఈ శిఫార్సులన్నియు ఫిఫు కొర్టువారి పరీక్షలకారము పంపబడును.

కులశాదువిషయమున చాల చర్చ జరిగినది. మల్లాడు ఆభివృద్ధిగూర్చి, ఆశోకము, విద్యావనములు, మొదలగు విషయములను జెల్పుచు శిఫుకాలములో ప్రభుత్వవిధానమును జెలియబరచెదను.

విద్యావిషయములు

యూనివర్సిటీ విద్యావిధానము గూర్చి అనేక శిఫార్సులు చేయబడినవి. నెకేటురొక్క ప్రత్యేకసంఘము యేర్పడి యీ విషయమున ప్రభుత్వముకు నితరక పంప నెంది యున్నారు. అది చేరినకేవల తగు సమపాదములు గావించుదును. యూనివర్సిటీ విద్యకు ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యము ఆర్థిక స్థితినిబట్టి యుండును. మైనూరులోని విద్యార్థులు చెల్లించవలయున తే తనముల తగ్గించుట గూర్చి నే నిదివరకు చెప్పియున్నాగా, మైనూరు విద్యార్థుల వ్యయముధికముగా నుండుటచేతను, అందుచున్నరాబడి తక్కువగా నుండుటచేతను, బాలుర తీరములు తగ్గించుటకు పీటలేదు. ఇతర సంస్థానములందు, బ్రిటీషు ఇండియానందు పుచ్చుకొన జీతములకంటె యిచ్చుట చాల తక్కువగా పుచ్చుకొనుచున్నాము.

గ్రామాయులందు ప్రైవేటువిద్య సభికము జేయవలసిన కొరుకు భావముగ నే యున్నది. ఇప్పుడు నూనూ చేయుచున్న ఎద్యుకేషన్ సెనెకల్సు, ఇచ్చుచున్న గ్రామాలలల్సు,

విద్యావిషయం మైనూరాండములో విధించిరిగా ప్రైవేటు విద్య సభి వృద్ధి జేయవచ్చును. అంతేగాని గ్రాంటు పాఠశాలలన్నిటిని ప్రభుత్వమువారి యధీనమునకు తెచ్చుకొనుట కష్టపాధ్యము. అట్లుచేయులావున గ్రాంటుబడులకు అధికముగా గ్రాంటులనిచ్చి ప్రోత్సహించుటకు నిశ్చయించడమైనది. ఈయేట ప్రైవేటు విద్యను, నెండరీ విద్యను ఆభివృద్ధిజేయుటకు తగుప్రయత్నములు జరిగినవి. వీటివిషయమున 17 లక్షల రూప్యములను ప్రభుత్వమువారు వినియోగించి యున్నాడు. ఇదివరకు సంవత్సరములకంటె నిప్పుడు 7 లక్షల ధికము ఖర్చు అవుచున్నది. ఆర్థికవిషయముల బట్టిచూడ యీ సమస్యలన్నియు పరిష్కరింపవలసి అసాధ్యముగా వోచును. కాని, నూతన స్థానిక స్వపాలనవిధానము ఆచరణకు వచ్చుటతోడనే యివన్నియు పూర్తిగా పరిష్కరింపబడును.

మైనూరులోనుండును, కాలేజియందును, వివిధసంఘముల విద్యార్థులకు స్థానములొసంగుట ఉచితముగా విద్యగరవుటను గూర్చి కొన్ని విమర్శలు జరిగినవి. ప్రస్తుతము విద్యా కళాభివృద్ధి సాధ్య మగునంత ఉచితభావముతోను, హెచ్చుకొనులేకుండ విద్యావిషయ మేర్పాటులను జరుపుచున్నాడు. అచరణగా తేదనగాని ఫలానాసంఘమునకు అన్యాయము జరిగెదని గాని సభ్యులైనవై జెల్పినచో ఆ విషయమును విచారించి లాపములు తొలగించెదము కాని, వృథాగా వివిధసంఘములందు అత్యవసాములను వెంచగూడదు. అన్ని సంఘములకు సమభావముతో చూచి నిరసనముగా సాక్ష్యము లేవ్వరుచుటయే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. ఇప్పుడు జరుగుచున్న విధానము వ్యాయముగా నున్నది. దీనిని ఆభివృద్ధిజేయవలసిన భూము కావలసియుండును.

స్థానిక విషయములగూర్చి యిదివరకే శాయుజ్యమును జెలిపి జరుచితినిగాన, యిప్పుడు సప్లి మెంటరీ విషయముల గూర్చియే ముచ్చటించును.

సప్లి మెంటరీ విషయములు

మురుపులు, శిశోవృద్ధికులకులకు ప్రజలకు చాల యిబ్బందులు కలుగుచున్నవి ప్రభుత్వమువారికి జెలియెను. అనసరకు గువోట్లలో తగిన సదుపాయములు చేయవచ్చును. దీప్తికమిషనరులు తమతమ జిల్లాలలోని స్థితితులను బాచి యిబ్బందులు తొలగించుటకు ఏమయిన శిఫార్సులను జేసవో వాటిని తప్పక చుంజారు చేయుదురు.

ఇర్రేగేషన్ సెన్సు, గోసాత్యముగూర్చి గావించబడిన నూతనముల క్రమము జరచి పంపబడును.

స్థానిక సంఘములకు స్వాతంత్ర్య మొసంగుటకుగూర్చి నే నిదివరకే ప్రకటించియుంటిమి. జిల్లాబోర్డులకు తమజిల్లాల విషయములందును తమకు లోబడియున్న సంఘవిషయములను పరిష్కరించుటయందును పీటగునంత అధికారమునిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధపడియున్నారు. ప్రస్తుతముజరుగుచున్న విచారణ పూర్తియగుచేదప జిల్లాబోర్డులకులకులకు ననుసరించి స్థానిక సంఘముల ఆర్థికవిషయముల గూర్చి నిబంధనల నేర్పరచెదను. ఈలోపుగా స్థానిక సంఘములు ప్రభుత్వమునకు మహాయోజనముగా నుండవలసిన కొరుచున్నాను.

మహారాజావారు ప్రకటనము గావించవచ్చునపుడు ఇది కనుక పరిష్కరింపబడిన రాగ్యంగ విధానవిషయములను ప్రతినిధులు మరల విమర్శించుట అసంభవము తమ యభిప్రాయములను జెల్పిజేయుటకు కావలసినంత అవకాశము క్రిందటి సభలోనే యుండెను. అప్పుడు గావించబడిననూతనము మహారాజావారికి జెలియబరచడమైనది. ప్రభుత్వమువారు వాటిని తగురీతిని విచారించుచున్నారు.

సప్లి మెంటు విషయము నెం. 17 లోని 3 క అంశము నూతనసభలో చర్చించబడును.

మహారాయలారా, యాసంఘముయొక్క పూర్వవట్టి నిర్మాణముప్రకారము ఇదియే ఆఖరుసభ. సంస్కరణలక్రకటన గావించుటతోడనే యీ సభావసంహరణము కాబడును. మీరు నూతనవట్టినిర్మాణమును పూర్తిగా గొనించి, యిప్పటి అవధివచ్చుచే ప్రజలకు విజ్ఞానాభివృద్ధిని గావించి, నూతనసంస్కరణములప్రకార మొసంగబడిన నియోజకాధికారమును వారు సక్రమముగ ఉపయోగించునట్లుజేసి, సభకు యిప్పుడొసంగబడిన యెక్కువ అధికారములను హక్కులనుగూడ ప్రజలకు తెలియబరచెదనని నమ్ముచున్నాను.

ఈ కొద్దికాలముతో మాయందరీసెలవు ప్రైవేటు, తిరిగి ముఖ్యులను నూతనసంఘ సభ్యులుగా రానున్న ప్రభుమనధయందు బాడగలనని నమ్ముచున్నాను.

దివానుగారి ఉపోద్ఘాతము

ఈ ప్రక్రియ సమయమునందు, మహారాజాధారు తన ప్రజల

మైనాడు చరిత్రముందు ఇట్టిరీతియైన మహారాజా
నారినంత నుండి వారినంగ్కరణలను మీకు తెలియజేసినది యన
రాము నాకు లభించినందులకు నేను సర్వశుభముగాను. ఈ
ట్టిని బహుశక్తిగా కొనసాగింపవలెను. దీనివిషయము ప్ర

(మహారాజావారి ప్రకటనలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2 వ
తేదీన ప్రచురింపబడినవి.)

లాడుదు జ్యోతి గారు రాజీనామా ఇవ్వగానే బోనులూ
గారు ప్రధానమంత్రి నియమింపబడిరి. కాని ఆనాలోగ్గము
వలన ఈపదవిని వదులుకొనవలసిన దైవము.

ఇనుకూలిను కనిపెట్టిన దాక్తరు బాంటింగు గారికి 1923 సంవత్సరపు స్తావమానము నొవలంబచుకొన మిమ్ముల దెను. 1922 సంవత్సరపు బహుమానము లందెను యూనివర్సిటీ కాలేజి వేదము దాక్తరు ఆర్చిబిషాల్స్ హింటుగారికి కీలంకరము నందు ఫిజియాలజీ ప్రొఫెసరు అగు దాక్తరు మేయరు మాపుగారికి వరసగము ఇమ్ముల దెను.

క్రియాశక్తి యొడెయరు

గ్రంథాలయ

అష్టమవార్షిక విద్యార్థి-ధర్మవరము, పేట

15-10-23న, సాయంత్రము 4 1/2 గంటల నుండి గ్రంథాలయభవనమున శ్రీ సర్వగ్రంథాలయమున నడచెను. పూజామహాశివ సమయమున శ్రీయత గాని వారాంతమున శాస్త్రీగారు తమ శాస్త్రగ్రంథములను సమీక్షించిరి.

సాటిరాత్రి గుండులుండి బెంగళూరికి వెళ్ళి 1 గంట పాటు బండిలో నడవవలసి ఉచిత అతిథిని కవిగాను-ముగా రా. రా. శ్రీ దివాన్ బహదూరు గుర్తి పి. కేశవశర్మ గారు-దిగిరి, గ్రంథాలయ వ్యవస్థకు సేవకులు బాలకులు గ్రంథభాండారం సంఘసభ్యులు అహోయ సంఘసభ్యులు-కదిరి తాలూకా సా.రెడ్డిపల్లె సోదరులు కవిగాని పిళ్ళగారి వద్దను మూలాలగృహముల గానించి వైభవపురస్కరముగా వారిని విడుదలచేసి వారిని విడిచి.

16-10-23 ఉదయము 8 గంటలకు దైవసంకీర్తనములలో శ్రీ ఉచిత అతిథిని విగాని యాచార్యులను గ్రంథాలయ సభి యారంభమొనెదెను. ఆచార్యసంఘసభ్యులగు శ్రీ యత తిరి రామచంద్రయ్యగారు విషయ భాగ్యశివమగు వ్యాసశివత్రయ్యచందరి కవిగానికి సమర్పించిరి. క్యాదర్ని వ్యాసకవేదిక విడిచి విడిచియనంతరము గ్రంథాలయోద్యమమును గూర్చి బ్రహ్మశ్రీ శ్రీప. సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారును పర్రూరి రామచార్యులగారును మాట్లాడిరి. "సభాపీఠము" లను న శతావై బ్రహ్మశ్రీ యలేరు వెంటిరావుగారు సలక్షణభావముగా ననంతముగ నుపసంగించిరి. అధ్యక్షులీ యుద్దము శ్రీయ్యను గూర్చి విశ్లేషించుచు, సన్మానసంఘ సభ్యులకు దమ్యురిజ్జతను సూచించుటతో సభ ముగిసెను.

ధర్మసాంకేతిక సాయంత్రము 8 గంటల కిక్కిర ప్రార్థనతో ముగిసినది యారంభించెను. ము. రా. రా. శ్రీ దివాన్ బహదూర్ కట్టు కేశవశర్మగారు సభాధ్యక్షులుగ నెక్కుకొనెడిరి. సన్మానసంఘసభ్యుల డాంగ్లమున స్యాగరపరము శార్యవర్మ వార్షిక నివేదిక చదివి ముగించిన పిమ్మట శ్రీమన్ రాళ్ళవల్లి గోపాలకృష్ణమహాచార్యులవారు క్రియాశక్తి యొడెయరు వ్యక్తి నిర్ధారణను గూర్చి పరిశీలనపూర్వముగా వ్రాసికొనిరెచ్చిన యంశములపై గొంతవచ్చి గావించిరి. తదుపరి పర్రూరి రామచార్యుల వారు పరివర్తనలకు గూర్చి మాట్లాడుచు జత్రవందలముల కారణములను శ్రీ శ్రీ సాహిత్యసంఘములతోను తెలియచుచు ముగియించెను. శాస్త్రీగారు సభ్యుల యొక్క పాండిత్యము నొందిన శ్రీయత అతిథిని విగాని అంధవాద్యులగుటచే గూర్చి మాట్లాడుచు, ప్రాచీనాంధ్ర గ్రంథకర్తల యాదర్శముల జూపుచు, దేశభావలంబెట్ల తెలుగు శిష్యులని నిర్దేశించిరి. పిమ్మట ము. రా. రా. శ్రీ డి. కేశవశర్మగారు భారతీయవాదా కాలమును గూర్చియు సందర్భ ప్రధానాంత్రల యాచిత్రి గురించి ముగిసెను. సమస్యనించుచు నిట్టి పరివర్తనలకు గూర్చి బుద్ధిగల వాచకుల సాహసించి భారత గ్రంథముల అక్షరప్రభులముల గొన్నింటిని జదివించి యందు నేర్చుకుని వారిని బాటోపేక్షముల మూలమున సరిగ్గించుట భాగ్యవనియు కలయునెడల నందుల కేరేటం నొక్కొక స్వర్ణపతకము నొసంగుటకు గూడ సంసిద్ధుడనైయుంటినియు సూచించిరి. కడచిన మార్చి నెల 31 వ తేదీ జరిగిన శ్రీ క్రియాశక్తి యొడెయరా ప్రవచనపు రీతిలో జయమందినవారికి యోగ్యతా పతకములు-గ్రంథములు వెండి బంగారు పతకములు-నొసగుచు సభ్యులకు టిట్లు నెలవిచ్చిరి.

"ఇటాలియన్ ఆఫ్ ది యాస్టు అపిలవలదు" మనోహరమగు శాస్త్రీగారు యాద్యమున నాకుంబించిరి తమకు, అయ్యో సట్టి యా యాంధ్ర పరివర్తన నా క్రాంతివాదముగొనెదెను. "నెల యెసంగిరిని నేనింతటితో యెంచినగా ఆంధ్రదేశమున శాస్త్రీగారు నడుమ నేను నొక్కొక్క నుండినచేయు సభ్యులను చిరకాలముగా నాకుంబించుచు, సంచలకుం దోడు నామిత్రులను సహకారియులగు డి. కేశవశర్మగారు పోతనామాత్యుని యాంధ్రభాగ్యమున నాభిరుచి కల్పించుటయు సఫలమై నుండి యాభావమొదె. నాకుంబెను మగ్గులగుటయు స్ఫూహ కుటచ్చింది. ఒకప్పుడు మండితులకు నేతన గొంపాదులు తగ్గియున్న సమయమున-నేను వారిపరము మాట్లాడి, వారియర్థము గాపాడియుంటిని, తెనుగున గ్రామ్య గ్రాంథిక భాషావాదము సుప్రాప్త మయ్యెనుకెటి, నేను గ్రాంథిక భాషావాదముల ప్రభువుననిచ్చి మాట్లాడిన సాటికాలమున, నేను మరల స్మరించు-దెచ్చుకొనుటతో గర్వింపుచున్నాడెను. సన్నిపద వికల్పమునక, నొసర్చిన యాహ్వానసంఘ సభ్యులందరికి నా పంకనములు"

పుష్పఫల తాంబూల సమర్పణముతో-కృతజ్ఞతాభివందనముతో సభ ముగిసెను.

నీరిపి, ఆంజనేయులు

కార్యకర్త.

శాసనసభల ఎన్నికలు

అయ్యోదేవర కాళేశ్వరరావుగారి జవాబు

నా లేఖకు వచ్చినజవాబులు చదివినాను

ఈ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు ఓట్ల వియ్యకద్దన ప్రచారము మానుకొన్నారు. అందువలన తలపులు పూర్తిగా తెరచిబడినవి. కాంగ్రెసుపార్టీ వారు నిలువబడినవో కాంగ్రెసుపార్టీ వారి సిద్ధాంతములు నిదిరకులయభిప్రాయములు విమర్శకులవచ్చి ప్రజలకు ప్రబోధముకలిగి కాంగ్రెసుపక్షమునకు ప్రజలలో ఎంత ముకుబడియున్నదో తెలియుచును. ఒకటి రెండుజల్లాలలోపు ఆంధ్రదేశములో కాంగ్రెసుపార్టీ వారు నిలువలేదు. తక్కినవారే నిలిచినపుడు ఇప్పుడున్నవో కాంగ్రెసుపార్టీకి చెందినవారు తమ స్వంతజవాబువారిమీద దేశమునకు సమర్థముగా జేసిన కొంద రభ్యర్థులకు వ్యతిరేకముగా తమకు శ్రేయస్సుని తోచినవారియందు సానుభూతియు చూపవచ్చుగా లేదా అచివయములలో భేదాభిప్రాయములు ఉన్నవి. ఇట్లు చేయుచున్నదేమో నేను తలచితిని. ఇప్పుడు మన రాజధానిలో సమగ్ర ప్రాతి(reactionary) అధికారవర్గముతో చేతులుకలిపి శ్రీ శ్యామరాజు శ్రేష్ఠిగారి పార్టీ తిరిగిలెవెట్లా లేక తూలిపోయి అంతకన్న మంచిపార్టీ కొన్నింటిలోయిట్లా అవునది అని నేను దలచినాను. కావున కృష్ణాజిల్లాలో నిద్రవకు శాసనసభలకు నిల్చి అవకాశముగావించిన శ్రీ శోమయ్యగారి గోపాలకృష్ణయ్య, బాలాజీరావు నాయుడుగారు ఓట్ల ఇయ్యగూడ ద నుట నాకు ముఖ్యముగా తోచి నేను ఒక్కసారి మాత్రము బెజవాడలో బహిరంగసభలో నిసంతి మాత్రము చెప్పి నాను. ఈ సంగతి తమ పతికును వ్రాసియున్నాను. ఈ దఫా కాంగ్రెసువారు ఓట్ల బహిష్కారము నడుకొని ఊరకు న్నందున చాలమంది ఓటర్లు పోలింగుకు వెళ్లెదరు గావున ఓట్ల నిచ్చువారు నైయిద్దరిని రాకుండజేయుటకై తక్కిన వారిని నుండి మంచివారిని ఎన్నుకొనవలసి యుచున్నది.

ఈ జవాబులో నేను ప్రచారముచేచు దలపలేదు. కావున నాకు అనేక కారణములచేత (1) మోతే సంగతి (2) మాగంటి సీతయ్య (3) సి. కొండరెడ్డి (4) మెనుప్ప పెద్దిరెడ్డి రాజుగార్లు-తక్కినవారికంటె ఎక్కువ శ్రేష్ఠు లనియు ప్రాతి reactionary తత్వవోదాపు పార్టీకి వ్యతిరేకులనియు అభిప్రాయముకలిగి వీరితో సా-భూతి యున్నను నేను బెజవాడ వదిలి వెళ్లలేదు. ఎక్కడను ఉపన్యాసము లిచ్చలేదు. నాకున్నేహితులగు గృహస్తులకు మాత్రమే ఉత్తరములు వ్రాసి నాను. అందులో ముఖ్యముగా శోమయ్యగారి గోపాలకృష్ణయ్యగారిని బాలాజీరావునాయుడుగారికిని ఓట్లు ఇయ్యకుండుట ముఖ్యమనియు నైనానుగలదు తక్కినవారిలో శ్రేష్ఠులని నా అభిప్రాయమనియు వ్రాసి నాను. కవులకములలో నొకరును దుక్కపేటలో మరియొకరును నా అభిప్రాయమును కోరారు. కవులకములలో వారు అదివరకే వీరికి పనిచేయ నిశ్చయించితిమని వ్రాసి నాను. చేయవచ్చునని వ్రాసి నాను. శ్రీయత కాలరాజుగారు నన్ను సదిగామ తాలూకాకు రమ్మని కోరిరి. నేను వెళ్లవలసలేదు. వెళ్లలేదు. తక్కినవారికి నా అభిప్రాయములను వీధి సమయము కలగకమున నేమో యనియు తక్కిన వారందరి అభిప్రాయములు నాకు పూర్తిగా తెలియకను గోపాలకృష్ణయ్యగారిని బాలాజీరావు నాయుడుగారికి ఓట్లు ఇయ్యకద్ద నిలిపు తక్కినవారి సంగతి నేను సభలలోగాని పత్రికలలో గాని ప్రచురింపలేదు-శ్రీరామబ్రహ్మమూగారు నన్ను విమర్శించుటవలన నా అభిప్రాయములు సంపూర్ణంగా వ్రాయవలసినవచ్చి నది. నేను సానుభూతి చూపినవారిన్ను ఇంక నిరకులు శ్రేష్ఠులని ఓటర్లు సమ్మత్యో అట్టివారికి ఓట్ల నియ్యవచ్చును. నేను నా స్వంత అభిప్రాయములనుబట్టి శాస్త్రవర్గ స్నేహితులగు కొద్దిమంది గృహస్తులకు మాత్రమే వ్రాసితిని. కాంగ్రెసువారలను నేనుచేసిన జేమియు లేదు. నాతోడి కాంగ్రెసుప్రచారకులతో నెట్లు ప్రవర్తి పులనననకూడ నేను ఏమియు చెప్పియుండలేదు. ఏవరికి తోచినవిధమున వారు ప్రవర్తించు చున్నారు. శ్రీరామ బ్రహ్మమూగారు అసహనవాదియై నాకు కొన్ని సిద్ధాంతములను బోధింపదలచినవో నేను కృతజ్ఞతతో బాగ్య శ్రీగా అలోచించి యుండును. కాని వారు శోమయ్యగారి గోపాలకృష్ణయ్యగారికరపున తీవ్రముగా పనిచేయుచున్నవారు ఏదోకవిధసంగతిసంగతి వ్రాసి నాను. నా కేమియు తెలియదు. కేవలము కర్పితము. శ్రీగోపాలకృష్ణయ్యగారు నేను 1920 సంవత్సరములో నాకు ఓట్లురాని నిరాశచేంది శాసనసభభ్యర్థిత్వమున కదలుకొన్నానని వ్రాసి నాను. నాకు పార్టీల రాకపోవుటలను స్త్రీదలపనిని

కూడ మానినాననకూడ వ్రాయుమని కోరుచున్నాను. వారు రాజకీయభేదాలు మొదలగు విషయములలో ఏమి చెప్పినది ఈ వారపు తెలుగు వ్యవస్థాపతితో ప్రచురింపబడినది. ఓట్లు ఇయ్యవలసిన ఓటర్లు వారుగా ఆలోచించి నాను తోచిన విధమున ప్రవర్తించదల గాక! ఇంతకు నే నెరిగిన ఓట్ల నియ్యవలసలేదు.

అ. కాళేశ్వరరావు.

(ఈ వర్ష ఇంతటితో నాపబడెను. - ఆం. జా. గం.)

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

27-10-23 శనివారము నుండి 2-11-23 తేదీ శుక్రవారము వరకు

శనివారము, ఆదివారములందు మాటిని 8 గంటల 2-15 గం

ప్రవచన మంతటను ఆకర్షణమున కలగజేయుచున్న

ఇన్ ది-డెస్ ఆఫ్ బఫలోబిల్ అను

గొప్పకాటము ప్రదర్శింపబడును. నటకు లందరు సుప్రసిద్ధులు.

13, 14, 15, భాగములు. నాల్గవభాగములో 8 భాగములు

గలవు. గామాంట్ గ్రాఫిక్, విసేదములు కూడ చూడవచ్చును.

చెన్న పురి బజారుధరలు

అక్టోబర్ 1-వ తేదీ బుధవారము

(1) ధాన్యములు

కందుకూర	కా 1-కి	రూ 45-0-0	మొదలు	55-0-0	వరకు
బియ్యం	బస్తా		మొదలు		వరకు
కుసుమ	తెనాలి	రూ 40 గల	రూ 18-0-0		18-4-0
నెలూరి	డిటా		15-4-0		15-8-0
డిట్టి	డిటా		15-8-0		16-0-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి				8-8-0
నవ్వులు			24-0-0		26-0-0

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కందుకూర	బస్తా 1-కి 208 ర.	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0
సెనగలు	డిటా	10-8-0	10-12-0
సెనగలు	డిటా	12-4-0	12-12-0
మినుములు	డిటా	18-0-0	18-12-0
ఉలకలు	డిటా 164	7-4-0	7-8-0

(3) నూనె వస్త్రములు

నవ్వులనూనె	కా 1-కి	రూ 177-0-0	178-0-0
నెల్యు	కా 1-కి	14-0-0	26-0-0
కొండాపురం	కరు సెనగపప్పు	కా 1-కి	64-0-0 66-0-0
యంతర ప్రదేశము		60-0-0	62-0-0
కేరసెనగనూనె	గానుక	కా 1-కి	రూ 146 మిషన్ నూనె 144
అమడము	నూనె	కా 1-కి	రూ 142-0-0

(4) చిల్లర వస్త్రములు

చాయకముపు	కా 1-కి	రూ 220-0-0	225-0-0
కురపముపు		రూ 215-0-0	220-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరి)	కా 1-కి	రూ 90-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాంకట్లు	నీలిమందు	మొదలు 1-కి	రూ 40, 45
కాళిగూనీ పాంకట్లు			రూ 60, 65
బెల్లము	కా 1-కి	రూ 40-0-0	50-0-0
తిరికపండు	కా 1-కి	రూ 85-0-0	46-0-0

(5) ఇనుము

జుట్టలు రభం	కా 1-కి	రూ 84-0-0	85-0-0
చదరం		85-0-0	88-0-0
రవుండు		89-0-0	90-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంబు		రూ 78-0-0	82-0-0
బంగారము, కులము 1-కి		రూ 24-8-0	25-0-0
నవరస 1-కి		రూ 15-12-0	
ఇక్రడి కా 1-కి		రూ 300-0-0	302-0-0
కాగి డిటా		రూ 840-0-0	845-0-0
అస్కా చెక్కర	కా 1-కి	రూ 47-0-0	47-4-0

(7) రంగులు ఆలిజరైచు

అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రూ 150-0-0
తోట్టికప్పుడు	డిటా	145-0-0 148-0-0

మూత్రద్వారమునుండి వివేచనము మూత్రవాళము వద్దకు
పోయి అక్కడ చిన్న పుండు అగుటవలన కేగరాగము ఏర్పడును.
ఇది అంటురాగము ఒకరివలన మరి ఒకరికి ఏర్పడును. దీని
వలన సంతానము కలుగుటకు భంగము రావచ్చును. దీని ముఖ్య
లక్షణములు. మూత్రము వెడలవచ్చుచు పోట్లు మంటలు, మూత్ర
ద్వారమునుండి తెల్లటిగాని, ఎర్రటిగాని, తచ్చుటిగాని, చీము
వంటి ద్రవము వెడలుట, పొ
లమృతాంజనము దిహి, తొంఱాయి, మోడుతాను

బాబరు అకాలీలు

ధన్నాసింగు అరెస్టు వివరములు

బాబరు అకాలీ నామకుడు ధన్నాసింగును అరెస్టుచేయుటకు గూర్చి ప్రభుత్వోద్యోగు లాశ్రమము చేసిరి. ఈ కాలము 24 వ తేది రాత్రి 10 గంటలకు పోలీసు కన్స్టేబులును ఉద్యోగులును మొత్తము 20 మంది మహిల్లులనుండి బయలుదేరి అచటికి 9 మైళ్ల దూరమునన్న రాజన్నరావు రాత్రి 12 గంటలకు వెళ్లిరి. అచట ధన్నాసింగు కంసంగు యింటినుండి పన్ను దాని తెలిసి నందున పోలీసు వారు కంసంగు యింటిని మట్టడించిరి. పిధి కలుపున పగుల గొట్టుబడు కొందరు కల్గిరి. 25 వ తేది ఉదయమున 10 గంటలకు కొందరు అయింటి ఆవరణలో ప్రవేశించిరి. ధన్నాసింగు కొద్దిగా కైపులాడుచు పిధి కంసంగులతో చావమిద బయ్యింది యుండెను. ధన్నాసింగునకు పరుడి యొక్క వారానాకు విద్వంసు పోలీసు వారి అడుగుల చప్పుడు విని లేచి పారిపోయిరి. అంతట ధన్నాసింగు తెలివి తెచ్చుకొని గర్భవతి వచ్చిన పిస్తోలుతో కాల్పుదనని పోలీసువారిని వెదరించెనుగాని అతని పిస్తోలు అప్పటికింకను తోలుసంచిలోనే యుండెను. పోలీసు కమిషనరు డెప్యూ గవర్నరాసింగుగారు ధన్నాసింగున క్షత్ర తోకొట్టగా ధన్నాసింగు లేచి 5 గజములదూరమువరకు మాత్రమెదరుగొట్టి కంసంగులపై ఖులు తగులుట చేశ్రింద పక్షి స. అంతగా పోలీసు వారి తనివెబడి కట్టుకొనిరి. చాలసేపు అతనితో గుంజులాడి 6 వ మార్కు వెళ్ళి రివాల్వరు కనిపించెనుండి పోలీసువారు తీసుకొనిరి. ఆ రివాల్యరు బాగుగా దట్టించబడియుండెను. చట్టపబడిన నాలుగు తూటలును ఒక ఖాళీ తూటలపై యునుచుండ తోలుసంచిలో దొరికెను. బలవంతముచేసి ధన్నాసింగుకేతులకు పేడి యిచ్చెను. అతని కేతులను వెలికి బోవునంతలో కత్తు చేతులను తీరమున నూగించుసోసా. అతని కొలుకుడికేబులో బాంబు ఉండెను గాన అతడు పారిపోగానే అబాంబు ప్రేరినది. అతని కిరీటును కుడిభాగము చీలి ఎగిరిపోయినది. అతడు వెంటనే చనిపోయెను. అతనిచుట్టును కావలియొచ్చి పోలీసువారిలో నైదుగురు వెంటనే చనిపోయిరి. ఆరవవారికి అపాయకములగు గాయములు తగిలెను. ధన్నాసింగు కుడికత్తును చేరువగా నిలుచున వారికందరికిని బలమగు గాయములు తగిలెను. తక్కినవారికి కొద్దిపాటి గాయములు మాత్రమే తగిలెను. శార్మనగారికి చాలగాయములు తగిలెనుగాని కుడికాలిమీద బలమగు గాయము తగిలినందున కాలాశస్త్రము చేయవలసినచ్చెను. జంకినగారికి చెందు తొడలలోను బలమగు గాయములు తగిలెను. కాని వ్యక్తులగు రక్తశాళియన కపాయము కలుగలేదుగాన నెల రోజులలో జంకినగారికి నింపాదిగా నుండగలవచ్చున" అని దొరక నమువారు ప్రకటించిరి.

చనిపోయినవారి కుటుంబములకు వహాయము ధన్నాసింగును అరెస్టుచేయునపుడు బాంబు ప్రేలి చని పోయిన ఆరుగురు కన్స్టేబులలోను రి గురికి వారను బన్నార. వారికి సహాయదొరకమువారు కొన్ని భూముల నిచ్చిరి. ఆరవ వారికి వారనులైన. వృద్ధులగు తలిదండ్రులుమాత్రమున్నారు. కాన వారికి వ్రతినెలలోను ఫీచెను యిచ్చుట కేర్పాటు చేసిరి. (అ. వె)

గురుద్వారా నాయకుల కేసు

విచారణ

ప్రతికావిలేఖరులను పిలిపించిరి ఇకర రాష్ట్రములలోని ప్రతికావిలేఖరులను గూడ గురుద్వారా సంఘమువారు ప్రత్యేకముగా పిలిపించిరి. కలెక్టరా నుండి బాలాసియ్యూమకాంతిభాషగారును బొంబాయి నుండి ఆచార్య గివ్యాసిగారును అత్యుత్తరకు వెళ్లిరి. గివ్యాసి గారు బొంబాయికి తిరిగివచ్చియున్నార. అకాలీజరిక 100 మంది ఒకజరిగా నేర్పడి) నగరమున ఉండేందుకు జరుపుచు నేయున్నారు. దొరకనమువారు మమ్మేల అరెస్టుచేయలేదని జలా దారులు ఉపన్యసించుచున్నారు. ఈజరిక కాంతిభాగము కలిగింద నంతకాలము వారిని అరెస్టుచేయకుండుటకే దొరకనము వారు నిశ్చయించిరి. అకాలీ సంఘమువారి ప్రకటనలను పత్రికలలో ప్రచురింప గూడదని దొరకనమువారు రాజ్యాపింపింపు అకాలీ అను దేశభాషా దివప్రకటనా నాలుగు రోజులనుండి ప్రముఖించుచునే యున్నారు.

గురుద్వారా సంఘసభ్యుడగు

తేజసింగుగారియింటిని సోదాచూచిరి

ఈ కేసులో అరెస్టుచేయబడినవాటిలో నొకరగు ఘమిండు తేజసింగుగారి యింటిని పోలీసులు సోదాచూచిరి. మానా కాంగ్రెసు కాంగ్రెసులయందు గూడ తేజసింగుగారి యింటియంద యుండుటచే, రికార్డు నకలను పోలీసువారు తీసికొనిపోయి రని తెలిసింది.

చారీచారా కేసు

చారీచారా కేసులో పరామైనముద్దాయయింపజేయున దివిలను అరెస్టుచేసి అరెస్టు చేసిరి అతడు అపిలు చేసెను. అలహాబాదు హైకోర్టువారు ఉరిశిక్షను భాయపరచిరి. (అ. వె)

లాహోరు ప్రతాపపత్రిక కేసు

సంపాదకునకు శిక్ష వేయబడెను లాహోరు ప్రతాపపత్రికా సంపాదకుడు కృష్ణగారిపైని తేలిన కేసులో నిన్ను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను. 124 ఏ క్రింద 800,153 ఏ క్రింద 200 మొత్తం 500రూ పాయిటు. జుర్రావా కల్లంపకలెను. తేనివో మూడు నెలలు ఖయిదులో నుండవలె నని మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను. (అ. వె)

మతకలహముల కేసు

మద్దాయికి శిక్ష వేసిరి అన్యకేసులో హిందవులను మహమ్మదీయులను కొట్టు కొనినపుడు ఒకహిందూయుడకుని కొట్టించుటకు మహారాజు ఆత్రీ అను సతనిపైని కేసుచేయబడిన ఆ కేసులో మద్దాయికి ఒక సంవత్సరము శిక్షశిక్షయును 100 రూపాయలు జుర్రావాయను చెల్లించనివో మరికొలుగు నెలలు శిక్షశిక్షయును వేయబడెను. హిందూయుడకునిపై తేడికేసులో కాయకత్తు కిరీషి అని కదిలివేసిరి

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

అకాలీల నభినందించిరి

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభలో అకాలీల దీక్షను ప్రకటించుచు నొకతీర్మాన ముమోదించబడినది. అకాలీలుగారికి నహాయము చేయుట కింకమువారు సంసిద్ధులుగా నున్నారు. మాలావా మోతాలీగారికి స్వాగత మొసగుచున్నారు. బ్రిటి షుపాత్రాజ్య వస్తుబహిష్కరణమున కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపగోరుచున్నారు, అను తీర్మానము లాశభలో మోదించబడినది. (అ. వె)

అఖిలభారతఖిలాఫతు మహాసభ

యాకూబు హుస్సేనుగారి సంచారము

డిశంబరునెలలో కాకినాడలో జరగనున్న ఖిలాఫతు మహాసభను గూర్చి ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయుల కుత్బా హమును కలగజేయుటకు మాలావా యాకూబు హుస్సేనుసేటు, సి. ఆబ్దులుహాకిం సాహెబుగార్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమున సంచారము చేయుటకు నిశ్చయించి రని ఖిలాఫతు ఉపకార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను.

		వివరము			
చెన్నపురి	పోక	నవంబరు	1	రా	9 5
బెజవాడ	రాక	నవంబరు	2	ఉ	8 35
	పోక	నవంబరు	2	రా	11 40
కాకినాడ	రాక	నవంబరు	3	ఉ	7 32
	పోక	నవంబరు	4	ఉ	6 15
రాజమండ్రి	రాక	నవంబరు	4	ఉ	8 0
	పోక	నవంబరు	4	మ	12 55
ఏలూరు	రాక	నవంబరు	4	మ	8 17
	పోక	నవంబరు	4		
చెన్నపురి	రాక	నవంబరు	5	ఉదయం	

గాంధీమహాత్ముడు

బరోడాజనాభానివేదికము

“గుజరాత్ లో గాంధీగారి పేరుమీద సాంఘికమతశంబంధములగు సంక్రమణములు బరుగుచున్నవి. బరోడాసంస్థాన వాసులలో చాల మంది గూడ గాంధీగారి సద్గుర నమును బట్టి వారి పట్ల నత్సర్ధిమగు భక్తిని కలిగియున్నారని చెప్పుక తప్పదు. గుజరాతీలో హెచ్చుమంది గాంధీగారికి మహాకీపోషను దనియే భావించుచున్నారు. గాంధీగారికి ఆరే. దుగ్గతి వేసినవ్యాధి పడినాడ తిరిగివచ్చి. మహాత్ముని నీతిని మనుషుల పవిత్ర భావమునచాల ప్రకటించెను. మహాత్మునియొక్కను హిందువులకునగల : రోధములను పోగొట్టుటకును పంచముల ఆస్పృశ్యతను తొలగించి వారి నద్దరించుటకును గాంధీగారి ఉద్యమము చాలపనిచేసింది. క్రైస్తవమతమును ఏనుక్రిమునుగూర్చి గూడ నీతిద్యమము వెనుకటినిరగనభావమును తొలగించినది. గాంధీగారికి ఏనుక్రిములకు చాల భక్తిగౌరవములు కలవు. ద్వాదశవలసే (జబలతా క్రైస్తవమతమునుగూర్చి కొంతసద్భావ మేర్పడెను. ఇది ఎంతకాలముకలకుండునో మన మిప్పుడు చెప్పజాలము. ఈ సమానములన భారతీయ క్రైస్తవర్ష మేర్పరగలదు. కొంతకాలమునకు పాశ్చాత్య మిషనరీల సంబంధము పూర్తిగా తొలగగలదు. “భారతీయ క్రైస్తవులు కాలక్రమమున స్వతంత్రకేసి బడ్డిన దైవమును క్రీస్తునుగూర్చి ట్టిప్పిచేసి పాశ్చాత్య క్రైస్తవులకు తోడ్పడగలగుదురు. దైవసాక్షాత్కారమును బడయటకు వైరాగ్యమనుసరించి బైబిలులోనున్నది పాశ్చాత్యులు వైరాగ్యమును ములద్రోసి విమయలంపటులైరి. భారతీయ క్రైస్తవులు మాత్రము నేదాంకి వైరాగ్యభావములను కలిగియున్నాం” అని రికార్డులు. జె. థాంసన గారు వ్రాసిరి. క్రైస్తవులందరినూ ఆట్టి వేరాంకి వైరాగ్యభావముల నలవచు కొనవలె ననియే గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను.” అని నూపర్వేటు నెన్నెను రిపోర్టులో వ్రాసెను.

గాంధీమహాత్ముని జాతకము

నవంబరు డిశంబరునెలలలో విడుదల జరుగవలెను

1929 లో స్వరాజ్యము లభించును

భీమారం తాలూకా భీమారంలోనున్న శ్రీరామప్రసాద జ్యోతిషులయ, మండ్లి. సి. సామేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుచున్నారు.

నాకులభించిన మహాత్మునిజాతకము శ్రీరామప్రసాద ఆంజనేయను ప్రామున నేయించె యైవో కేసు కేంద్రతో కేసిన గుణము : నుగించి యీగిగున ఫలితములు క్రిందలో కనపడవలసియున్నది.

1928 డిశంబరునెలకున కని అరెస్టెడ్. పిమ్మట బుధ అంతర్గత ప్రారంభమగున. అంతకుమునుకటి గూడ మహాత్ముని జాతకము అకాలముగానే ఉన్నదిగాన నగంబరు లోగాని డిశంబరులోగాని మహాత్ముని కార్యాచరణమునండి విడుదలచేసెదడ. 6, 8, 14, 18, 26, 27 తేదీలలో ఏదోయొక తేదీని విడుదల జరుగవలెను కుభ ప్రవాహితిని బట్టి మహాత్ముని గౌరవముకు భంగము కలుగనిదట్టినే విడుదల జరుగును. ఆర్థికవిషయమునగల యిప్పు దురిస్థియును తొలగిపోవును. మహాత్ముని కీర్తి దిగంతకాలముగ ను, కచ్చే అంతర్గతలో గ్రహములు చూస్తామన నుండునుగాని మహాత్మునితో మోతాయుండుట కింక కేముకేదు రాన్ను వత్సరములలో మహాత్ముడు సంవారము చేయకలసిటులే యున్నది. ఒకవేళ నా గుణమున కేదైన పొంబాటు గలిగినను, 1924 నెవ్రెబరు నెలాఖరులోగా మహాత్ముని విడుదల చేయకతప్పదు.

56 వ వత్సరము (1924 - 1925)

గురువు పంచమసానమున నుండును. అంతర్గత కాశాధిదా శుభకరుడు. గురుడు భారతదేశముకుగూడ శుభకరుగాన దేశముకుచాల లాభములుగలను మహాత్ముని ఆశీర్వాదాలవల్ల ఫలించునుగాని పూర్తిగా ఫలించవు.

1929 లో స్వరాజ్యము వచ్చును

1929-వ సంవత్సరము గాంధీమహాత్మునికును భారతదేశమునకును బ్రిటునుదేశముకునుగూడ శుభకరముగా నున్నది. కాన నావత్సరమున భారతదేశముకును అధిపతీనస్వాతంత్ర్యము లభించును. ఆఫ్రికనుండియు భాగ్యశీయులను బ్రిటునునునునూ నగోరన స్నేహ భావములను గలిగియుండురు. (నీరు ఆంధ్రులయొక్క సాంకేతిక పద భావశక్తిముగల యీ విషయము శాంధ్రమున వ్రాంతిక ఆంగ్లమున వ్రాయుటచే భాషాంతరీకరణమున భావములు కరగ వెల్లిడికాకపోవచ్చునని మేము చింతించుచున్నాము. ఆం. ప. నం.)

శాసనసభల ఎన్నికలు

జగ్గయ్యపేటలో శాసనసభల ఎన్నికలు

పాతపట్టణ వద్ద ఉన్నది. పోలింగుస్థలము ఏటికి ఒక ప్రక్కనున్నది. పోలింగుస్థలములో యితరఉద్యోగులు రెండు ప్రక్కలనున్నారు. నదిదాట వీలులేదని ముఠాల లింగగిరి పోలింగుస్థలము సమాధ్యోగము కలవ్వకుండు తంతిచాత్రసంఘి. పదింటిలైన పిమ్మట నదిదాటకుండు తీలైనవోనపుడు పోలింగుపరమస్థాని కంత్తుల ప్రభుత్వతరచుంచెను. నదిదాటకుండు సాధ్యముకాదు. ఒక రెడ్డి అధ్యక్షి కాటకు జగ్గయ్యపేట సమీప స్త్రీటుకూడ లింగగిరిలో ప్రచారము చేయుచున్నారని తెలిసినది. (తంతిచాత్ర)

ఒంగోలు ఎన్నికలు

శేషు ఎన్నికలవాదవిడిచి ప్రజలయినా నున్నది. యతిరాజులు నాయకుగారి కుమారుల తాలూకాలో, ముగిసి పలుభాగముల సంబంధించిన వారందరూ చాలమందిగా పని చేయుచున్నారు. ముగిసిపలు నియోజకవర్గాలందరూగూడ యతిరాజులు నాయకుగారి కుమారుల పనిచేయుచున్నారు. ముగిసిపలు చెయ్యకూడ ఉద్యోగులవారూ ఓట్లకు ఒత్తికి లిగించుచున్నారని పాతపట్టణ క్షేత్రకజె దియిస్తారు. పాతపట్టణ రామస్వామిచాచిగారి కే ఓట్లు ఇచ్చెదరని ఆసించుచున్నారు. శేషు మధ్యస్థము 12 గంటలకు చాలకొద్దినందు పోలింగుస్థానమునకు వచ్చిరి. (తంతిచాత్ర)

ఎన్నికల నామినేషన్ తగాదా

బెంగాల్ ఎన్నికల నామినేషన్ లో విచారణాధికారి యన్ యన్ హల్డర్ గారి నామినేషన్ తేదీపేనులేదని కారణమున నిరాకరించుటపై యన్ లోపములను పరిశీలించుట కొరకు వారందరూ నొసగవచ్చినదియని వాదించుచు యన్. సి. రాయ్ గారును, ఎన్నికలకమిషనరుకు తప్పిపోయినది కీ కమిషన్ మును విచారించుట కధికారములేదని గవర్నరుంటు ఉద్యోగి అను కారణమున నామినేషన్ అనుటకు వీలులేదని ఆక్షేపించు బడిన మల్లిక్ గారి కుమారుల వర్. విశోధనార్థ మిత్తర గారు విచారణాధికారికమైన అడ్వకేటు జనల్ గారును కలకత్తా ప్రాజెక్టులో వాదించిరి. శేషు జరుగుచున్నది.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

నవంబరునెల 13న తేదీని అమృతసరులో జరుగును దాక్టరు కిలీగారు సోలననుండి 30 న తేదీఉదయమునకు అమృతసరు వచ్చిరి. సోలనలో వాతావరణం భరితమని. నవంబరు 10న తేదీని అమృతసరులోని అఖిల భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభను నిర్వహించుట నిశ్చయింపబడినది. (గాని ఆనంద 18-న జరుగునని ఆ. భా. కాం. సంఘాధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. పంజాబు రాష్ట్రము కాంగ్రెసుఖిలాఫతు సంఘాధ్యక్షుడగు అనాదే అమృతసరులో జరుగుననియు ఆకాలి అరెస్టుచేయబడుననియు తెలియుచున్నది. సర్దారు మారదతుసింగుగారి కేసు దొంగతనమువారు అకాలీసంఘములు ఆశ్రమసంఘములని ప్రకటించిరి. కాన ఆకాలీలు తమతమమొత్తి తెలుపుటకు ఆకాలీ జరలలో హెచ్చుగా చేరవలెనని ఉపన్యసింపించి ఆమృతసరు ఆకాలీజరకార్యదర్శి హాదకుసింగుగారివేసి కేసుచేసిరి. శేషు విచారణ నిన్న జరిగినది. మేనస్త్రీలు నేరస్థాపకచేసి నవంబరు నెల 3 వ తేదీకి వాయిదా వేసెను. ముద్దాయిపక్షమున న్యాయ వారు వాదించుచున్నారు.

నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్

కాన్ఫరెన్స్ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానము ననుసరించి రాష్ట్రీ భాగ్యదర్శిగారు కాసుపభాగ్యదర్శిలనంద రను వారి రాజకీయవిధేయతను ప్రాటించక యెన్నుకొనిపిమ్మట భారతదేశమునకు దొంగిలొక్క స్వతంత్రపాలనాధికారము నొసగునట్లు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకై నేషనల్ కాన్ఫరెన్సు నేర్పరచుటకై నాయకుల చేయవలెనని కోరుచున్నది. బొంబాయిలో జేబుదొంగ తెమ్మగనిచున్నారు. పోలీసువారు నుమారు 30 కేసులను వెలచేయ ఆస్తిని దొంగిలించిన 18 మంది మహమ్మదీయులను పట్టుకొని శేషు చేసిరి.

భారత, సింహళ సంయుక్త వాణిజ్యసంఘము

వాణిజ్యసమావేశమునందు వచ్చు తీర్మానములు కలకత్తా అక్టో 29-బొంబాయిలో డిసెంబరు 3 వతేదీని ప్రారంభముగానున్న భాగత, సింహళ, సంయుక్త వాణిజ్యసంఘములకు సమావేశ సమావేశమున బెంగాలు వాణిజ్యసంఘము అనేక తీర్మానముల నుపహదించును. సీమబాగు ఎరువులపై రయిల్వే రేటు కగ్గించు పద్ధతిని మరల ప్రవేశపెట్టవలె ననియు, మొత్తం భవాదాయమునుండి రయిల్వే డబ్బును వేరుచేయుటను గూర్చి యింకను విచారించి నిశ్చయింపవలె ననియు, తెక్సీకలు కాస్త్రీయనిద్యాభివృద్ధి భారతప్రభుత్వరాష్ట్రీ ప్రభుత్వవిధానము దొకటిగ జేరవలెననియు, ప్రభుత్వమువారి దిగుమతియగు సరకులపై యవ్వమున్న రేట్ల ప్రకారమే పన్ను వేయవలెననియు తీర్మానముల నుపహదించును.

అకాదమిండి యండిన వాణిజ్య సంఘములకు భాగత కాసుపభాగ్య ప్రభుత్వ ప్రాతిభ్య ముండవలె ననియు, తెలి గ్రాఫికు సర్వీసు వివరాలు ఆభివృద్ధి కాలెనరి ప్రభుత్వమువారికి దొవపవలె ననియు గూడ యీ సంఘము కోరును. ఈ తెలిగ్రాములకు సంబంధించిన తీర్మానము యీ మధ్య తంతిశేషుండ తెలిగ్రాఫు డెడ్డు బాగా అభివృద్ధిగాలే దనియు ముందురేట్లు రేటు పుచ్చుకొను తంతిచాత్రల కద్దరి తీసి వేయవలె ననియు కోరును. భారతనావాణిజ్యసంఘము సంబంధించిన తీర్మానమునందు భారత సముద్రతీరమున బ్రిటిషు ఓడలు గాక భారతీయులు పనివారలుగ నున్న భారతీయుల ఓడలే వ్యాపారము జేయవలెనని పద్ధతి భారతదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో భాగముగనుండి రిక్షణను గోరువంతకాలము పనికి రాదనియు కోరబడును. మరియొక తీర్మానము, ప్రభుత్వమువారు స్టోరులను కొనుగోదంతి భారతక్షేత్రమున కనుకూలముగ లేవనియు ఇండియాలో బహుమతి చేయబడు రూపాయలెండరును ప్రవేశ పెట్టవలె ననియు కోరుచున్నది.

ఉక్కు రేటులు

ఉక్కు పరిశ్రమకు రక్షణనిొసంగు సందర్భమున, అట్లు రక్షణసంకమము నిర్దేశించినదల యితర పరిశ్రమలకు ప్రత్యక్షముగ భారముగనుండు ననియు, పరిశ్రమగ జనసామాన్యము నకు నష్టమనియు యీసంఘము దెలుపును. తొల్లవై ఎరువులను తొలగించవలెనని కోరుచు కరాచీ వాణిజ్యసంఘము నుపహదించు తీర్మానమును యీలె, గాల సంఘము బలపరచుచు (ఆ. పే)

వర్. లిల్లింగ్ మారిసు అచాహదుకు నవంబరు 1 వ తేదీ వచ్చినది. వారు వచ్చినపుడు గౌరవార్థమై వీధులకు కంబులు వంచిపెట్టబడును

భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

OP 29/28
పిటిషను అడవి లక్ష్మీకాంతమ్మ సా. భీమవరం కవుంటుపిటిషను 1 అడవి రామయ్యకు సా. భీమవరం 2 యా. పిచ్చయ్య యీ నెంబరు పిటిషనుకు భర్త అడవి వెంకట శివరాజ్ గారు 1922 సం॥ జూలై నెలలోనున్నా మనకు కుమార్తె అగు అంబరేయులు 1923 సం॥ యేప్రిల్ నెలలోనున్నా భీమవరం గ్రామంలో ఉనికినాయన వారల ఆస్తికి పిటిషను వారకు రాలయివున్నది. పిటిషనుకు భర్తగారు యిద్దె వెంకట శివరాజ్ పొందిన భీమవరం డి॥ ము॥ కో॥ SC 224/22 డిక్రీ బాకి యును OS 836/17; O౪ 81520/22 ను ఆశాల భోగయ్యవైన పొందిన డిక్రీ బాకియున్నా పిటిషనుకు రాబట్టుకొనుటకు సక్సెస్ ఫుల్ గెట్టిఫికేట్లు యిప్పించమని యీసంబంధన పిటిషనుకు పిటిషను దాఖలు చేసికొన్నది అందుకు ఎరికయినా ఆక్షేపణ లున్నయెడల భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టువారి ఎదుట 1923 సం॥ నవంబరు 5 తేదీ ౧౫ 10 గంటలకు హాజరు తెలియపర్చుకోవలెను.

భీమవరం కృష్ణారావు, రాయసా వెంకటరామయ్య, 1-10-1923. పిటిషనుకు ప్రిడరు.

దీపావళి వినోదము

మతాబాబుద్ది

అతివాడ!! అత్యధికము!!

ఇదిబెంగాల్ లో అమ్మ తీగవలె మూడికి అరిబాక యంత గాలిలోనెను నీలివికాల్, దానికంటె పడరాట్టు యెక్కువ కాంతియ్యను. భయము 60 గ్రాములు బద్దిగ అవట్టె 1 కి, గూ 1.14-0.00 కలయువారు సామ్మ ప్రారాగావని యార్దరుచేసినవో గర్భు రిజవర్తుచేసి పోస్టుఖర్చులతో పంపబడును. వి. సి. గా సర్కు పంపబడును. వర్తకులకు స్వేచ్ఛాధరణ.

శ్రీ క్రీష్ణా ప్రెస్సు, రాజమండ్రి.

చ మ త్కార గ ని త ము.
ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, విచిత్రగణితము, విశోధగణితము, షునోగణితము, త్వేతగణిత సమస్యలు, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిట్కలు, చిట్క-కృత్యము, యోక్తిలే క్కలు, రమాపాతెక్కల్లు, గణితాధానము గలవై. మంచి జ్ఞానమును, మనోబలమును, తెలివిన స్పృహచేయు రసవంతములైన చిత్రవిచిత్ర తెక్కలు ఇందులోనున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునం దనమానప్రజ్ఞయొక్క చమత్కారమును, యోక్తియు తెలివియు కలుగును. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. దీనివెల రు 1 య. వి. పి. చార్జి అ ర 0.00. 6 ప్రతులు రు 5 య. పలయువారు:—పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

తప్పక చదివించుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్నవారికి అతిమానప్రదేశములం దున్న వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతరసామానులు. రాళ్లనగలు, బహుమతి వత్తకములు వివిధగిన్నెలు ఇనాము కప్పలు మొదలగునవి ఎన్ని మొస్తరు లున్నవో అన్నిటిని పూర్తిగా 32 పతములలో 172 ప్రక్కలుకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక మేరకు 1/8 డబ్బులో క్రాసు నైజులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టిని త్రిభాషలో (ఆంగ్ల, ద్రవిడ, ఆంగ్లభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమున ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. మారదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉపయోగము. వారుపుట, పరము, నగ నెంబరులను తెలిపిన కావలసిన నగలు వారికి సకాలమునవారుకుపోటికి చేరును. క్యాటలాగు 1-కి పట్టుబడి ధర 1-6-0 లయునను 1-0-0 యకే ఇవ్వబడును కావలసినవారు ఈ దిగువనిలసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, నైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఏలూరుటపు నే సర్వీసెం143 గలమేడలాటరి
15 అక్టోబరు 1923 తారీఖున జారీచేయబడిన G. O. నెం 443 రు ననుసరించి యేలూరు పుర మందిరములో గౌరవనీయుల సమక్షమున 4 వ. నవంబరు 1923 తేదీని పై మేడలాటరి కల్పబడును.
మూ:—లాటరి పర్యవసానము నెలపొందినవారికిమాత్రమే ప్రత్యేకముగా వెంటనే తెలియపర్చబడును. తదితరులకు హిందూ, స్వరాజ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలద్వారా తెలియజేయబడును.
ఇట్లు,
మాటూరి సర్వేశం, యేలూరు, కృష్ణాజిల్లా.
ది 28-10-1923.

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 సం॥ అక్టోబరు నెల 31 వ తేదీ

బుధవారము

శ్రీ శ్రీ బోనార్లగారు

—:~:~:~:—

బ్రిటీషు ప్రభుత్వమున కొంతకాలము క్రిందటి వరకు ప్రధానమంత్రిగనుండిన బోనార్లగారు, న్యాయానియో వ్యాధివలన చనిపోయినరని వినుటకు చింతించెదము. బోనార్లగారు చాలకాలము నుండియు బ్రిటీషు రాజకీయవ్యవహారములందు ప్రసిద్ధిబడసియుండిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము ఆరేళ్లపాటును నాయకత్వమువహించి, సర్ ఎడ్వర్డు కార్నగారితో కలిసి ఐర్లండు హోంరూలును ప్రతిఘటించుచుండిరి వీరును కార్నగారును ప్రత్యేకపు వాలంటీరు దళమును తయారుజేసి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఐర్లండుకు హోంరూలునిచ్చుచో ఆరేళ్లపాటును ప్రతిఘటించుట కాయత్నయిరి. ఆస్త్విత్తు మహాశయు డిపుడు, ఇంగ్లండులో ప్రధానమంత్రిగనుండెను. బోనార్ల, కార్నగార్ల బెదిరింపులను అతిదుల్యత్వపెట్టక, సందర్భములను జాగ్రూకతతో పరిశీలించుచుండెను. మరియొక రాజనమునందుండిన, తొందరపడి వ్యవహారమును చెడగొట్టెడివారే. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును ప్రేమచర్చకు పురికొల్పి ప్రయత్నము కొనసాగకుండెను. కాని, బోనార్లగారు ఆరేళ్ల పాలంటీరులను తయారుజేయుటచే, అందుకు విరుద్ధముగ ఐరిషు సిక్ ఫీనులు తమ వాలంటీరులను తయారుజేయుచుండిరి. ఒక పక్షము వారితో జోక్యము కలుగజేసికొనిన వేరొక పక్షమువారితో గూడ జోక్యము కలుగజేసికొనవలసియుండును. ఆస్త్విత్తు ప్రభుత్వమువారు ఐర్లండు పరిణామమును జాగ్రూకతతో పరిశీలించుచున్నను, ఉభయపక్షములతోను జోక్యము కలుగజేసికొనరయిరి. కాని అవసరమగుచో, తరుగుబాటు నెరవొక్కనుటకు ప్రయత్నిస్తానని యధ్యక్షితిక్రింద నొక నివేదనమును తయారుగనుంచిరి. సిక్ ఫీను నాయకులను అరెస్టు జేయుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వెనుదీయకుండగ, ఆరేళ్ల నాయకుల విషయమై ఉపేక్ష వహించుటకు కఠింజేయని, ఆక్షేపించినవారుగలరు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భయపడిరిని దెలిపినవారుగలరు. ప్రభుత్వమువారి సౌమ్యస్వభావము గాంచి, కార్నను ప్రభుత్వము మరింత ధైర్యముతో పట్టాటోపము కలుపుచుండిరి. తీవ్రప్రసంగముల గావించుచుండిరి. వ్యవహారము ముదురుచో, ఆరేళ్ల నాయకులను అరెస్టుజేయుటకు వెనుదీయమని ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచుండిరి. ఫలితమేమగుచు, ఏమగునని ప్రజలు నిరీక్షించుచుండిరి.

ఇంతలో యూరపుసంగ్రామము ప్రారంభమయ్యెను. ఐర్లండు హోంరూలు బిల్లును గూర్చిన యాలోచన మానివేయబడెను. ఆరేళ్ల నాయకులు తమ ప్రయత్నములను విరమించిరి. కొంతకాలమునకు యుద్ధవ్యవహారములను తిన్నగ సడపుటకై, కొయలివనుపక్ష మేర్పటుపబడెను. కొయలివను ప్రభుత్వమునందన్ని పక్షములవారును జేరిరి. ఆరేళ్లనాయకులగు బోనార్ల కార్నగార్లు గూడ మంత్రులయిరి. కాల మెట్టిమార్పుల దెచ్చునో కనుగొనవచ్చును. కొంతకాలము క్రిందట తిరుగు

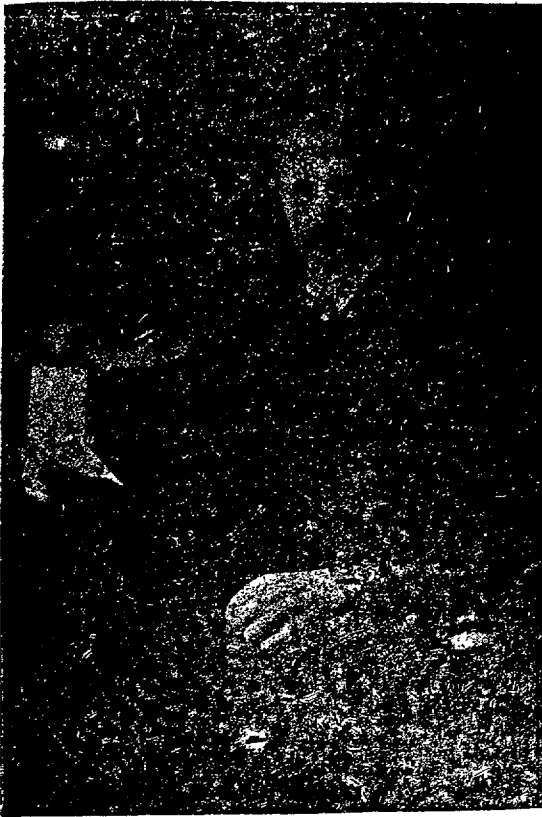
బాటు నాయకులుగ దలంబడినవారు, వెంటనే మంత్రివదవిని స్వీకరించుట ఎట్టివిచిత్రమో గ్రహింపజచ్చును. బోనార్లగారి యభిప్రాయములు, స్వాతంత్ర్యోద్యమములకు ప్రతికూలముగ నున్నను, అతని యందు ధైర్య మొకటియు, సమకాలస్వభావ మొకటియు, ముఖ్యతలుగ నుగ నుపించెను. తన యభిప్రాయములను చాచక, ధైర్యముతో ప్రతిపాదించుచుండుటచేతనే, యూనియన్లు పక్షమున కతడు నాయకు డయ్యెను. బోనార్లగారు విశేష ప్రజ్ఞావంతులు గారు. గొప్పవర్తలు కారు. కాకున్నను, అతని సహకట్యమే అతనిని బైక దెచ్చెను. బోనార్లగారు ఆరేళ్లలో పురికొల్పిన తిరుగుబాటువలన, ప్రజలపట్ల మొకటి గలిగెను. సిక్ ఫీను వాలంటీరులను, బహిరంగముగ నేర్పరచి, వారికి శిక్షణ నొసగుటకు, వీలయ్యెను. సిక్ ఫీను వాలంటీరు దళములు క్రమక్రమముగ బెదిరి, తుదకు ఉడద్రవకర మయ్యెను. లాయడుజరిగారు ప్రధానమంత్రి యయిన పిమ్మట, బోనార్లగారు వారితో కలిసి ప్రభుత్వబాధ్యతలను నిర్వహించిరి. లాయడు జార్జిగారికి పూర్వపు లిబరలు దృష్టి రాను రాను తగ్గి, కన్నర్యేటిపు పక్షము వైపునకు మరలెను. అందుచే కన్నర్యేటిపు నాయకులు లాయడు జార్జిగారి సభిక్షముగ ప్రేమింపజొచ్చిరి. బోనార్లగారికిని లాయడు జార్జిగారికిని పొత్తు గునురుటకు గూడ ఇదియే కారణ మయ్యెను. ఈ సందర్భమున లాయడు జార్జిగారి కల్పిత నించుక గుర్తించవచ్చును.

లాయడు జార్జిగారు మొట్టమొదట ఆస్త్విత్తు గారికి ప్రయోజిష్యులుగ నుండిరి. లిబరలు పక్షమున కిరువురును పట్టుగొమ్మలవలె నుండిరి. యధారంభమున, మిత్రమండలికి సప్తము లనేకములు గలిగెను. జర్మను విజృంభణము వెచ్చుపెరిగెను. ఆస్త్విత్తు ప్రభుత్వము లెగినంతచురుకుడనము జాపలేదనియు, యుద్ధవ్యవహారములను నిపుణతతో నడుపలేదనియు, పలువురు నిందమోప దొడగిరి. కన్నర్యేటిపుపక్షము వారు వీరిపై దాడివెడల దొడగిరి. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున, లాయడు జార్జిగారు మంచుకు వచ్చిరి. ఆస్త్విత్తు మహాశయుసపై లాయడు జార్జిగారు గూడ కత్తులనూరిరి. ప్రాతశిష్యత్వము మూలబడెను. లాయడు జార్జిగారు ప్రధానమంత్రి యయిన పిమ్మట, అదృష్టవశమున మిత్రమండలికి విజయపరం పరులు గలుగజొచ్చెను. ఇందుకు కాలమహిమ కారణమో లేక లాయడు జార్జిగారి చాచకకట్యమే కారణమో జెప్పవీలులేదు. లాయడు జార్జిగారి కెట్టి లోపము లున్నను, సందిగ్ధ సమయములందు ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించి వారిని ఉత్సాహపరవతుల చేయుటలో అతడు కడునేర్పరి యనుటకు సందియములేదు. ఆస్త్విత్తుగారి సౌమ్య, సరళస్వభావములు అసాయసమయములందు ప్రకాశించెడివి గావు. యుద్ధ విజయమునకు లాయడు జార్జి ప్రభుత్వము తోడ్పడుటచే, ప్రజల కతనిపై భక్తి విస్తరించెను. యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట జరిగిన ఎన్నికలలో మరల కొయలివనుపక్షము పైకివచ్చుటయు లాయడు జార్జిగారు మంత్రులగుటయు ఇందుకు ఫలితములు. లాయడు జార్జిగారి క్రింద బోనార్లగారు పనిజేయుటకు మరల సంగీకరించినను, ప్రధానమంత్రి పదవి బోనార్లగారికి లభించెడిదే. కాని బోనార్లగారు దేశాభ్యుదయమును మది నెంచి, లాయడు జార్జిగారికి ఆ పదవిని వప్పగించి, తాము వారిపరమన బనిచేయుట కంగీకరించిరి. బోనార్లగారు కేవల స్వలాభాపేక్షాపరులు గారనుటకును, తమ

సామర్థ్యమును ఒరులసామర్థ్యమును గుర్రెటుంగగల సమర్థు లనుటకును, ఈ నిదర్శన మెంతయు యక్కరికు వచ్చును. బోనార్లగారు, యుద్ధమునకు బూర్వము ఐర్లండు హోంరూలునకు ఎంత ప్రతికూలముగ నున్నను, పిమ్మట హోంరూలు బిల్లు చట్ట మగుటకు మిగుల తోడ్పడిరి. బోనార్లగారి యభిప్రాయములు రానురాను విశాలత జెందెను.

లాయడు జార్జి ప్రసంగములు, అనుక్షణపు మార్పులు, లెలికయోక్తులు, యుద్ధ సమయమునందెంత బనిజేచ్చినను, యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట పునర్నిర్మాణమున కివి ఏమాత్ర ముపయోగింపక బోయెను. దేశమునందు దారిద్ర్యము ప్రబలెను. నైస్యమునుండి బయటకు వచ్చినవారికి జీవనాధారము గల్పించుటకు చిక్కులు చాల గలిగెను. లాయడు జార్జిగారు తదవ కొక వాగ్దానము చేయుచుండిరి. వీర వాగ్దానములు గాలిలోనిమూలలయ్యెను. ప్రజల కందుచే లాయడు జార్జిగారిపై విశ్వాసము నొలగజొచ్చెను. తుర్కీవిషయమై వీరు జాపెడి ప్రతికూలభావము, మంత్రులలో కొందరికు దుచింపదయ్యెను. వీరిపై ఆస్త్విత్తు పక్షమువారికిని లేబరుపక్షమువారికిని అగ్రహ మతిశయించుచుండ, కన్నర్యేటిపు పక్షము వారికి సయితము అసహ్యము కలుగుచుండెను. ఉభయ పక్షములకును లాయడు జార్జిగారు సరిపడకుండుటచే, కొయలివనుపక్ష మంతరింపవలసివచ్చెను. లాయడు జార్జిగారికిని బోనార్లగారికిని భేదభావము లుద్భవించెను. మరల జరిగిన ఎన్నికలలో కన్నర్యేటిపు పక్షమువారు విజయము గాంచిరి. తుర్కీ పట్లను ప్రాన్న పట్లను లాయడు జార్జిగారు ప్రాతీకూల్యము వహించుటయ గాక, ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గించుటకును కార్మికుల యసంతృప్తిని పోగొట్టుటకును శక్తులు గాకబోయిరి. నూతన కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమున ఎవ్వరు ప్రధానమంత్రి లగ నుండవలెను, ఎవ్వరు దేశమును సరియగు మార్గమున జేర్చుటకు సమర్థు లను ప్రశ్న వచ్చెను. కన్నర్యేటిపులలో ఛేంబర్లెను బోలు అనుభజ్జులు కలరు. కాని వీరికి కొయలివనుపై నభిమానము వదలలేదు. ప్రధానమంత్రిగ నుండుటకు అర్హులగు వారు బోనార్లగారు దప్ప మరియొకరు లేరిని, కన్నర్యేటిపుపక్షమువారు నిర్ణయించిరి. ఈ పక్షము నందలి యవకులు బోనార్లగారిపై విశేషాభిమానము జూపిరి బోనార్లగారు, అధికారసంపాదనా భిలాషులు గారు. తమ పక్షపు కోర్కెను విధిలేక యంగీకరించినను, బోనార్లగారు స్వాతిశయము జూపక అడకువతో ప్రవర్తించిరి. తుర్కీతో సంధి జేసికొనబడెను. ప్రాన్నతో సమాధానపడుటకు బోనార్లగారు ప్రయత్నించిరి గాని అది కుదురలేదు. పునర్నిర్మాణ కార్యములను నిర్వహించుటకు, బోనార్లగారి పూర్వాచార ప్రేమత్వము తోడ్పడుకుండెను.

బోనార్లగారు తమ పదవిని విశేష కాలము నిర్వహింపక ముందే, వారికి రుగ్మతి బ్రవేశించెను. కంతము బాంగురుబోవుటచే, నతడు పార్లమెంటు సభలో ప్రసంగింప జాలకబోయెను. పిమ్మట చికిత్సకెన్ని ప్రయత్నములు జరిగినను, వెనుకటి ఆరోగ్యము వారికి చేకూరక బోయెను. విధిలేక వారు తమపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. వారి స్థానమున బాల్ఫూరుగారు బ్రవేశించిరి. బోనార్లగారికి పూర్ణవిశ్రాంతి లభించుటచే, వారిదేహము స్వస్థత జెందునని యూహింపబడెను. కాని తుద కన్యభా జరిగెను. నిన్నటిదిన మిదయమున వారు లండను నగరమునందు కాలధర్మము నొందిరి. వీరి యాత్మకు శాంతి గలుగుగాక!

కీర్తి శేషులగు బోనరులా గారు.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల

దీపావళి సమీపించుచున్నది. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల నిర్వాహకులు దీపావళిలో పదివేల రూపాయలను విరాళముల నొసగవలయునని ప్రజలను గోరుచున్నారు. వారి విజ్ఞప్తిని నిశ్చయించుకొని ప్రచురించుటయే ముఖ్యము. ప్రజల ప్రతిష్ఠాపనకు శక్తి వంచనలేక సాయపడుట, ధర్మము, ప్రజల బాధ్యత వెనుకటికన్న నిశ్చయించుకొనుచున్నది. నిర్వాహకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహింపవలయుననియు, స్వరాజ్యసిద్ధి కిదియే ఫలప్రదమగు మార్గమనియు అన్నిపక్షములవారును హెచ్చరించుచున్నారు. దేశమునందు కార్యదీక్షను పురిగొల్పుట కింతికిన్నను అనుకూల తరుణముండదు. ప్రజల యశ్రద్ధవలన, ఎట్టి నష్టములు వాటిల్లుచున్నవో, ఇప్పుడు వెల్లడియైనది. ఇకనయినను కాలము వృధాపుచ్చక ప్రజలు తమ విద్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చుట యావశ్యకము. నిర్వాహకార్యక్రమమునందు జాతీయవిద్య సమచిత్రాసానము సలంకరించుచున్నది. జాతీయవిద్య, విద్యార్థులదృష్టిని భావదాస్యమునుండి స్వాతంత్ర్యము వంకకు మరల్చగలదు. ప్రస్తుతివిద్య దేశములో గలిగించెడి యనర్థములను వివరింప బనిలేదు. దేశమునందు సంక్షోభమయి మరుదెంచినపుడు విద్యార్థులు తమ ధర్మమును నెఱవేర్చుకొని ఎటుల వెనుకంజ వైచుచున్నదియు కరితెలమలకమే. ప్రస్తుతి దృష్టికి, ఆధునిక విద్యావిధానము చాలవరకు కారణమగుచున్నది. భావిసంతతి యయినను యభివృద్ధి గాంచి, దేశము నున్నతస్థితికి దెచ్చుటకు, జాతీయవిద్యా వ్యాప్తి యావశ్యకమని దెలుప నవసరములేదు. జాతీయ విద్య వ్యాపించుచున్న గాని, విజాతీయపాఠశాల బహిష్కారము నెఱవేరు. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల 1907 సంవత్సరమునందే స్థాపించబడినది. ఇంతవరకును ఆంధ్రదేశపుకీర్తినిది అతిశయింపజేసినది. నేటికి, జాతీయప్రతిష్ఠాపనలో సగ్రగణ్యమైన వెలయుచు, ఉన్నతాదర్శములను వ్యక్తీకరించుచున్నది. ఇట్టిప్రతిష్ఠాపనను పోషించుచో, ఆంధ్రులు నిర్వాహకార్యక్రమమునకు మిగులతోడ్పడినవారగుదురు. దీపావళిభీతిలే కళాశాలకు ముఖ్యాధ్యక్షులు లగుచున్నవి. ప్రతిగ్రామమును శ్రద్ధబూనుచో, కార్యనిర్వాహకులు కోసము తమకున్న నెక్కుడు మొత్తము ప్రోగగు ననటకు సందియము లేదు.

నేత, అద్దకము, ప్రాచ్యచిత్రకళ యను మూడు శాఖలు చూతనముగ జేర్చబడినవి. బంధరు అద్దకము నశింపకుండ కాపాడుట, ప్రశంసార్హము. దేశీయచిత్రకళాశాఖ దినదినాభివృద్ధి గాంచుచు, పలువురదృష్టి నాకర్షించుచున్నది. చిత్రకళాపండితులు వంగదేశీయులయినను, ఆంధ్రపరిస్థితులను కనుగొనుచు, ఆంధ్రవిద్యార్థులకు తగుశిక్షణ నొసగుచు తమ ధర్మమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించుచున్నారు సాహిత్యశాఖ సభివృద్ధి గాంచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ధనము పుష్కలముగ నుండుచో, ఆంధ్రజాతీయకళాశాల నెక్కుడు ప్రయోజనకారిగ జేయుట కధికావకాశముండును. కీ! శే! కోశల్లి హనుమంతరావు పంతులుగారు స్వార్థత్యాగమును బూని, కళాశాలాభివృద్ధికై ఎటుల పాటుబడిరో వివరింప నవసరము లేదు. ఈ సంగతి ఆంధ్రదేశ మెరిగిన విషయమే. వారి అకాలమరణమునకు శోకింపనివారుండరు. వారిపేర నెలకొల్పబడినవిధికి అచిరకాలములో అరువదివేలవరకు ప్రజలు చందాల వైచుటయే, వీరిపై ప్రజలకు గల భక్తికి నిదర్శనము. హనుమంతరావు పంతులుగారు ప్రారంభించిన ఘనకార్యమును కొనసాగించు బాధ్యత ఆంధ్రులందరిపై నిలచియున్నది. పాలకసంఘ కార్యదర్శి యగు వేమూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారు తమ కాలము నంతయు కళాశాలకొకై వినియోగించుచు పాటుబడుట వలన, కళాశాలకు క్రొత్తబలము చేకూరినది. వారి సేవాశక్తియు, ఆదంబరాహిత్యమును, సరళస్వభావమును, మిగుల గణనార్హములు. షట్టాభి సీతారామయ్యగారు కళాశాల కులవరకును సలుపుచున్న కృషి నెవరును మరువజాలరు. హనుమంతరావు పంతులుగారి మరణమున కనంతరము, వారి పై విశేషభారము మోపబడినది. హనుమంతరావు నిధికి చందాలు ప్రోగుచేయుట కేమి, దీపావళి భీతుల నేర్పాటుచేయుట కేమి, కళాశాలకు సంబంధించిన ఇతరవ్యవహారములను నిర్వహించుట కేమి, షట్టాభి సీతారామయ్యగారు దీనికొనెడి శ్రమను గుర్తించినవారు, వారి కార్యభారమును గ్రహింపగలుగుదురు. కళాశాలాధ్యక్షులును తదితర ఉపాధ్యాయులును, పాలకసంఘమువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుచున్నారు. ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపన ఆంధ్రదేశమునందే గాక హిందూదేశమునందంతటను కనిపిం గాంచుచున్నది. ఆంధ్రులే గాక, ఆంధ్రీయులు

గూడ దీనిపై సభిమానము జూపుచున్నారు. ఇక నుండియు ప్రజలు వెనుకటికన్న నెక్కుడభిమానము జూపుచు, కళాశాలను పోషించు భారము వహింపవలెను. కళాశాలయొక్క కర్తవ్యకర్తలకు ప్రజలే బాధ్యులగుదురు. దీపావళి భీతులు విరివిగ చేకూరు గాక యనియు, కళాశాల దినదినాభివృద్ధి గాంచు గాక యనియు, మనఃస్ఫూర్తిగ గోరెదము.

ఆత లంతరించుట

ఇ పీరియల్ సమావేశమునందు డాక్టరు సప్రూగారు పాల్గొనుటవలన లాభము లేదని పలువురు దెలిపినను, సప్రూగారు దానిని విడిచి రారయిరి. డాక్టరు సప్రూగారు కొరగాని తీర్మానము నొకదానినిబెట్టి, దానికొరకై రాయబాంముల సలుపసాగిరి. భారతీయుల సమానత్వమును, ఏ రాజ్య మొలవరకు కొనసాగింపగలదో కనుగొనుటకు పసంఘముల నేర్పఱుపవలయు ననుటకన్నను వ్యర్థతీర్మాన ముండబోదు. ఈ తీర్మాన మొకవేళ ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునందామోదించబడినను, కలిగెడిలాభ మేమి? కాలయాపన జరుగుటయు, తుదకు తా మేమియు జేయలేమని అధినివేశరాజ్యములు దెలుపుటయు జరుగును. మితవాదనాయకు లింకను ఎండమావులను వెంటాడుట, ఆశ్చర్యకరము. ఏది యో నెక నిశ్చయభిప్రాయమును దెలిపి, స్పష్టమైనాని యుపకారము గావించెననియే చెప్పవచ్చును. సప్రూగారి సూచనలను తా మంగీకరింపమని, స్పష్టమైనాని ఖండితముగ బలికిరి. బ్రిటీషుపౌరు లయినమాత్రమున, అధినివేశరాజ్యములలో పౌరస్వపుహక్కు లుండవని, స్పష్టమైనాని సూచించిరి. స్పష్టమైనాని నిండుచిన ప్రయోజన మేమి? కాలనిలమంత్రి యగు డెవన్ మైరు డ్యూకుగారు గూడ, కెయూ నిర్ణయమును తొలగించుటకు వీలులేదని స్పష్టపరచిరి. సామ్రాజ్యబాధ్యతలను గుర్తించవలసిన బ్రిటీషు మంత్రులే యిటుల బలుకుచుండ, స్పష్టమైనాని విరుద్ధముగ బలుకుటలో వింతి ఏమి గలదు? దక్షిణాఫ్రికాలోను, తూర్పుఆఫ్రికాలోను భారతీయుల హక్కులు భగ్న మగుచుండ, ఇతర రాష్ట్రములలో నెలుల జరిగిన నేమిఫలము? ఇకనయినను తేనిపోని యాశలను మానుకొని, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము త్వరితముగ సిద్ధించు ప్రయత్నములను కొనసాగించి, కృతార్థు లగుట నాయకులవిధి ముగుచున్నది.

గాంధీ : బరోవాలో ప్రబోధము

బరోవా జనాభారిపోర్టులో, గాంధీ ప్రబోధమువలన ప్రజలు మేల్కొనిరియు, ఘోర్జరులు గాంధీని ఋషివలె భావించుచున్నారనియు, ప్రజలలో నన్య మతములయెడల సహన మధిక మయ్యెననియు, జాతీయ క్రైస్తవమత మేర్పడుటకు గాంధీ పలుకుబడి తొడ్చుచున్నదనియు, హిందూదేశమునకు ముఖ్యమగు ఆధ్యాత్మిక, నిరాదంబర జీవితములవంకకు ప్రజలదృష్టి గాంధీ దివ్యునియు, సూచింపబడెను. బ్రిటీషు అధికారులయినను నిష్పక్ష పాతబుద్ధితో పరిస్థితులను వీక్షించుచో, గాంధీమహాత్ముని సంబోధనము ప్రజలలో నెట్టి యద్భుత మగు మార్పు గలిగించినదియు గ్రహింప నేర్తురు. కాని, గాంధీ యన్యమమును నిరసించి దృష్టితో జూచుటచే, వారి కంటయు చెమరుగ మాత్రమే గనుపించును.

తుర్కీ రిపబ్లిక్కు

తుర్కీ రిపబ్లిక్కుకు, ముస్తాఫా కమాల్ పాషాగారిని అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనుట భావ్య

ముగ నున్నది. ఈ పదవికి వీరికన్న నర్హు లింకొక రుండరు. తుర్కీ విజయమునకు వీరే ముఖ్యకార కులు. ప్రజాపరిపాలనాభిలాషయును తుర్కీకిగల యభిమానము వ్యక్తమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యాభి లాషయును యూరపురాజ్యములకు తుర్కీ దీని పోదని వ్యక్తమయినది. కిమాల్ పాషాగారియధ్యక్షతక్రింద తుర్కీ సర్వరాభివృద్ధి బడసి, ప్రపంచ మునందున్నతస్థానము బడయు గాక!

స్థానిక వార్తలు

నూతన శాసనసభ సమావేశము:— నూతన మదరాసు శాసనసభ ప్రథమసమావేశము నవంబరు 26వ తేదీన జరుగును. గవర్నరు ప్రభుత్వమును ప్రేక్షించుకొనిన పథము తెలియ, ఉత్పాదించెదరు.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— అక్టోబరు 27 వతేదీన ఆంధ్రమయ్యడివారమున ముంబై నుండి సామనకు 83.8 వంతున నుండెను. గత వారము 84.4 వంతున నుండెను. ఒకటి కలరావచ్చి బాగయ్యెను. ఇకపూ ముంబైవలన ఒకరును, యితర భారతముల వలన 30 మంది మృత్యువందిరి.

మహాత్మా గాంధీ సేత పాఠశాల చెన్నపురి

1923 సెప్టెంబరు నెల ఆదాయవ్యయము

ఆదాయము	ర ఆ నె
ఆగస్టు నెల భారత నిలువ	42 8 1
జంబాబు	142 18 8
ఆదాయము	16 18 0
చిల్లరవలన రాబడి	5 0 0
ఇతర ఆదాయము	2 18 6
మొత్తము	209-15-10
వ్యయము	
జీతములు కూలి	100 6 10
ఇంటి బాడుగ	37 0 0
కొనుబడి	20 9 0
రాకపోకలు	6 8 6
వ్రాత సామగ్రిలు	0 10 6
కేరెసి భిక్షలు	3 1 6
టపాల వ్యయము	0 7 0
శిల్లర	4 1 3
"	8 0 0
నిలువ	184 3 3

మొత్తము. 209 15 10

కాకినాడ కాంగ్రెసు ఖద్దరుదేరా

ఆంధ్రదేశపు ఖద్దరుతోనే దేరా

తయారు చేయబడును

శ్రీమత శాశి చిశభిమరాజుగారు పత్రికకు పంపిన తంజివా ద్రునున్న కలకత్తా కంట్రాక్టురు ముఖ్య గారు దేరాను తయారు చేయుటలో ఆంధ్రదేశపు ఖద్దరునే ఉపయోగించ వలె నను మరతు ఏర్పరచబడెను. అని సన్మానసంఘం కావ్యదర్శి నేడు కాకినాడనుండి తంజివా ద్రును పంపెను.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు

కార్యసంఘసభ

అఖ్యుతసభలో నవంబరు 13 వ తేదీన జరుగును

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకసభ నవంబరు 13 వ తేదీన సాయంత్రం 2 గంటలకు అమృత నగరమున జరుగును. అకాలి ప్రచురణిని గూర్చి ఆలోచన చేయుటకై ఆసమయముననే నాయకుల ఆంతరంగికసభకూడ జరుగును. (స్వకీయవిలేజింగ్-తెలవాడ)

నగరమున ఎన్నికలు

4 స్థానములకు 11 మంది అభ్యర్థులు

1919 సం॥ భారత ప్రభుత్వ చట్టము ఆముఖ్యంగాని వచ్చిన తరువాత హైదరాబాద్ శాసనసభకు ముదరాను శాసనసభకు రాజన పర్యాయము ఈ దినము ఎన్నికలు జరిగెను. గతపర్యాయము ఈ పాఠశాలములందు ఆసమావేశము మేగాక, "జనీను" ఉద్యమమును తీవ్రముగ నుండెను. ఈమారు రెండు ఉద్యమముల తీవ్రతయు క్షీణించి, మదరాసు నగరమున గత పర్యాయము 4 స్థానములకు గాను ఇరువురు బాహ్యుజేతరులును, ఇరువురు బాహ్యుజులును గలిగిరి. ఇరు పక్షములవారును తుల్యము ననుసరించిన పోటీలతో పరిచేసిరి. ఈమారును తుల్యము ననుసరించిన పోటీల తేజపోలేదు. నగరములోని 4 స్థానములకును 11 మంది అభ్యర్థులుగలరు. (1) డాక్టరు సి. నరేంద్రమొదల్యారుగారు (2) ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారు, (3) సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారు (4) ఎస్. పిట్టిత్యాగరాజుశెట్టిగారు (5) ఓ. కళికాచలంశెట్టిగారు (6) టి. కేవదరాజులు నాయుడుగారు, (7) ఎం. విజయరావులుగారు, (8) డాక్టరు వి. రామకామతుగారు (9) కే. వ్యాసారావుగారు (10) టి. ఆర్. వేంకటేశ్వర అచ్యురు గారు (11) పి. ఎం. శివభాగ మొదల్యారుగారు.

గుణ విశేషములు

డాక్టరు సి. నరేంద్రమొదల్యారు, ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారు ఒకటిగ ఎన్నికలందు పనిచేయుచున్నారు. వీరిరువురు ను మిత్రులు. ప్రాంతమునుండియు జన్మి మిత్రమునందు పనిచేయు నుండెనవారు. కాని వీరు కొన్ని విషయములందు ఎత్తుగడపాత్రం త్రవ్వమునందు పనిచే "జనీను" మనుషేతోగాక, ప్రత్యేక ముగ కర్తవ్యముగనున్నారు. వీరు కొన్ని ఎన్నికలసభలందు దుప న్యసించినప్పుడు బాతులకొరకు పాటుపడెదమని చెప్పిరి. సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారి వ్యుగామము గుంటూరుజిల్లా కొత్తపట్టణము వర్తకసంఘమున వారీగగమునకునచ్చి ఇచ్చటనే చేరిపోయిరి! కాల్పితమనునందు సుగం తాభిప్రాయములను నిర్భయముగ తెలియచ్యుచుండరు. జన్మి మిత్రమునతాము ప్రస్తుతము చేరలేదనియి నిరి బాతీయాభి ప్రాయములు గలవారు. ధర్మపిట్టిత్యాగరాజుశెట్టి, ఓ. కళికాచలంశెట్టి, టి. కేవదరాజులు నాయుడుగారు జన్మి మిత్రము అభ్యర్థులు. వీరిలో మొదటి ఇరువురును గతపర్యాయ మున శాసనసభ్యులుగ నుండెనవారు. మదరాజులు నాయుడు గారు గవర్నరు మొట్టు పెన్ననరు. కాల్పితమనుసభ్యుడు, ఈ మువురును శాసనసభయందు ప్రవేశించి వీరిని ఏమిచేయబోవు నదియు తెలుపలేదు. కేవలపట్టణియోమే వీరి అభ్యర్థిత్వపోషణ మునకు ఆధారముగ తలంపవలసియున్నది. ఎం. విజయరావు లుగారు బాహ్యుజేతరులు. కొంచెము బాతీయాభిప్రాయముల గలవారు. రామకామతు, వ్యాసారావుగారు బాహ్యుజులు, కాల్పితమనుసభ్యులు. లాలలజతరాయి యుదాహరించిన ప్రతిజ్ఞలను గై కొనుటకు తమ కర్తవ్యంబును లేదని చెప్పినవారు. పి. ఎం. శివభాగ మొదల్యారుగారు. హైకోర్టుకేసుల ప్రాత్రుగ సభ్యత్వమును అభ్యర్థించుచున్నారు. టి. ఆర్. వేంకటేశ అచ్యురుగారు ఎంజనీయరు. బాహ్యుజుడు. గతపర్యాయమునలె గాక, ఈమారు అభ్యర్థులు చాల వరకును నోటులల ఇద్దరు వైరి వారిని చూచుట సంభవించెను. అభ్యర్థులు 11 మందిగలరు. కాని వీరిలో ముఖ్యముగ డాక్టరు సి. నరేంద్ర మొదల్యారుగారు, ఆర్. మదనగోపాల నాయుడు గారు, సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు, ఎస్. పిట్టి త్యాగరాజు శెట్టిగారు, ఓ. కళికాచలం శెట్టిగారు, టి. వి. కేవదరాజులు నాయుడుగారు, డాక్టరు వి. రామకామతుగారు, వ్యాసారావుగా రు. మనమునకు చెక్కున ఆంధ్రదేశ గతిగియున్నారని చెప్పి వచ్చును.

మదరాసు శాసనసభకు 4 స్థానములకై 11 మంది అభ్యర్థులుండె, హైదరాబాద్ శాసన సభలోని ఒక స్థానమునకై నగరమునం దుఇద్దరు అభ్యర్థులున్నారు. టి. రంగాచార్యులుగారును. ఎఫ్. జి. శత్రుఘ్నమొదల్యారు గారును. రంగాచార్యులుగారు గత పర్యాయము ఆ శాసనసభయందుండి, బాతీయాభిప్రాయములు గలిగి వీరై వచ్చు ప్రభుత్వము నెదిరించి ఇతరతరల వారి కోర్కెలను ఆంగీకరిం చుటకు సిద్ధముగనుండువారు. కేటగోత మొదల్యారు గారు జన్మి మిత్రము నకు సంబంధించినవారు. వీరిప్పటికి తమ బాతీయాభిప్రాయములను వాస్తవతలకయిండుగాని ఉత్పాదములందు గాని తెలియచ్చి నాడుకారు. మదరాసులో సనీతులకు మొదల్యారుగారి పేరైన ను వినిపించియు తోచదు. కేటగము బాహ్యుజేతరాభిమానముల

కమున జయముగనునని తలంపుతో నున్నారు. రంగాచారు లుగారు మాత్రము అక్టోబరు మాసమున దినమునకోక్కనభయం దైనను పాల్గొని యుండురు. వీరు హైదరాబాద్ శాసనసభయందు ప్రవేశించిన పిమ్మట ముందెట్లు ప్రవర్తింతురో తెలియదు కాని ఈ మాసమున జరిగి తాను పాల్గొనిన ప్రతి సభయందును ఆ భావద్వేషములతో సానుభూతి జూపుచుండిరి.

మనము దీని నియోజక వర్గము పక్షమున మదరాసు శాసనసభకు హైకోర్టు వకీలు మహమ్మదు మూ అబదుగారును మహమ్మదు మూసా సేటుగారును అభ్యర్థులు. సామ మొక్క టియే. మూసాసేటుగారు వర్తకులు. బాతీయాభిప్రాయము గలవారు.

క్రైస్తవ నియోజకవర్గమునందు బల్లారి, అంతపురం, కర్నూలు, కడప, తూరు, ఉత్తర ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, మదరాసు జిల్లాలు చేరియున్నవి. ఈ నియోజక వర్గమునకును మదరాసు శాసనసభలోని ఒక స్థానమునకై (1) టి. ఆనమైశాఖం పిట్టిగారు. (2) డి. సాహాగారు (3) ఎం రత్న స్వామిగారు (4) కే. పి. ఈశ్వరశాస్త్రిగారు. అభ్యర్థులు.

నెల్లూర్ గ్రామ భూస్వాముల నియోజకవర్గము పక్ష మున మదరాసు శాసనసభలోని ఒక స్థానమునకు గాను, టి. వెంకటసుబ్బారావుగారును, పి. రామారాజుగారు - (పానుగల్లు రాజుగారు) - అభ్యర్థులుగనున్నారు.

నియోజకవర్గము

నగరములోని సాధారణ నియోజకవర్గమున మదరాసు శాసనసభకు 21,952 మంది వోటరులును, హైదరాబాద్ శాసనసభకు పదివేలకు మంది వైగానువోటరులును గలరు. ఈ నియోజకవర్గ మునకై నగరమునం దచ్చటచ్చట 80 పోలింగ్ స్టేషను లేర్పాటు చేయబడినవి.

మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునందు మదరాసు శాసన సభకు 8,840 మంది వోటరులు గలరు. వారికై 6 పోలింగు స్టేషనులు ఏర్పాటు చేయబడినవి.

క్రైస్తవ నియోజకవర్గమునకై 4 పోలింగు స్టేషనులును భూస్వాముల నియోజక వర్గమునకై కస్తూరు అఫీసువద్ద నుండు ప్రాతరాలూకా కచ్చేరివద్ద ఒక పోలింగు స్టేషనును ఏర్పాటు చేయబడినవి.

నేటి ఎన్నికలు

నేడు మౌనతీనది కొన్ని పోలింగు స్టేషనులకు వైల్లె మాచెను. పోలింగు స్టేషనులు ఒక్కొక్కదానికిని చాలమూర మున నున్నవి. అంతియగాక, అవి ప్రజలకు సరిగ్గ మళ్ళన నుండక, కొన్ని వోట్ల వీధి చివర నుండుట తటస్థించుటచే కొందరు కష్టముగ నుండెను. గతపర్యాయ మునందు వలె ఈదినము మోటారుకారుల, అభ్యర్థుల ఏజెంటులు, అట్టహాసము విశేషము కన్పించినదికాదు. క్రైస్తవ నియోజకవర్గ మున శ్రీవోటరులు కొలదిమందియే యొసను, రమారమి అంద రును పోలింగు స్టేషనులకు వైల్లె వోటుచేసిరి. మహమ్మదీయ నియోజకవర్గముల శ్రీ లె వ్యయను వోటు చేయుటకు వెదలలేదు. సాధారణ నియోజకవర్గమునందు శ్రీలు వోటు చేయుటకు కొందరు పోలింగు స్టేషనులకు వైల్లెరి. గతపర్యాయ మున వారి కీడునకాకమే లేకండెను. పురుషులలో, వోటరులు నడచియు, బండ్లలో పోయియు, వోటు చేయుచుండిరి. పెరుంబూరు, కరకువారి, తిరువల్లి క్కేణిల యందు మాత్రము ఇతర ప్రదేశములందుకన్న మోటారు కారుల రాకపోకలు కొంచెము అధికముగనే యుండెను. గత పర్యాయ మునకన్న, మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకును నాలభగముమంది యొసను, ఏ పోలింగు స్టేషనునందును వోటుచేయలేదు. భూ స్వాముల నియోజకవర్గమున 1 గంటవరకును అయిదారుగురు మాత్రమే వచ్చియుండిరి తెలిసె. నగరమునకుండుటను, నేడు ఎన్నికలు కాంతముగ జరిగెను

3-11-1923. శనివారము. 3-11-1923

S. A. Natak Samajam Masulipatam

తెనాలి ఫస్టుకంవెన్షన్ హాలులో

శ్రీ పోతుకూచి స్వబ్ధమ్యు సంతులు,

ఎం. పి. ఎల్. టి. గారి,

శ్రీకృష్ణ తులాభార నాటకము

ప్రసిద్ధిగాంచి న:

ముప్పిడి శర్మ రాజుగారు-దుర్భిణి

సి. కొండలరావుగారు-వారసుడు.

నేటి ఎన్నికలు

జ్యోత్యము

(దేశ ద్రి మ్మరి)

నేటి ఎన్నికల ఫలితము లెట్లుండునో జ్యోత్యము చెప్పి శతసంపే ఈమధ్య జగి నందచ్చలన్న కొంతవరకు విశదం చేసవలసి వుంటుంది. కేంద్రీసారి బ్రాహ్మణకీ బ్రాహ్మణేతరులకీ విరోధం ప్రబలంగావుండిన కారణాన్నిబట్టి బ్రాహ్మణులందరూ బ్రాహ్మణకే వోట్లచ్చారు. అందుకల్ల ఇద్దరు బ్రాహ్మణులు కేంద్రీ స్థానికలలో గెలవటానికి వీలయింది. కాని యీకేంద్రీ ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగావున్న బ్రాహ్మణులను పూర్వము చేసినంత ప్రచారముచేయనలేదు, చేసినా అంతప్రయోజనం కలగబోయేదిలేదు. ఉన్నతమామ అంతా బ్రాహ్మణేతర పార్టీవారి ఎన్నికల విషయంలోనే వుంది. మంత్రులపార్టీవారు గెలుస్తారా గెలవరా, మంత్రులు తిరిగి ఎన్నికలలో నెగ్గుతారా నెగ్గురా అని జనమంతా ఎదురచూస్తున్నారు. గోదావరి జిల్లాలో సర్ కూర్మానాయుడు బ్రహ్మాండంగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. ది. బ. యిక్కేటి కేవలీరావు పంతులుగా రొకవైపునా, రా. బ. మాదిరెడ్డి వేంకటరత్నం నాయుడు గారింకోటవైపునా స్వరాజ్య పార్టీ అభ్యర్థులు బారిష్టర్ స్వామినాయుడు బిక్కన, కేంబి రత్నం, చందరి గారు మడివోకవైపునా వారిని ప్రతిఘటిస్తున్నారు. పాత్రో మంత్రులగు గంజాంజిల్లాలో కాయిత్రుల ప్రయత్నం జేస్తున్నారు.

కాని యీమధ్య బ్రాహ్మణేతరపార్టీకి (జెన్టీల్ పార్టీకి మఖ్యంగా) మునుపలంపుట్టింది. కోయంబత్తూరులో రామలింగంకెట్టిగారు, చెన్నపట్నంలో మదనగోపాలు నాయుడుగారు జెన్టీల్ పార్టీ విచ్చిత్తున విభిషణులై వారు. ఇంటిగుట్టు లంటకు చేట్టినంతటి ఈనాటికైనా సర్ పిట్టి త్యాగరాజుకెట్టిగారికి తెలిసినవ్విందేమో! నిజంగా మునుగో పాల నాయుడు గారిని కరదరాజులు నాయుడు గారికి బదులుగా చెన్నపట్నంకొత్తపున నాలుగో అగ్గరిగా సర్ పిట్టి గారు నియమించివుండియెడల ఈమటుంబకలహం చెన్నపట్నంలో వుట్టేదికాదు. దీనికితోడు మంత్రులందరూ తెలుగువారటం ఆరవారికి కల్లుకట్టినది. దీని కంతా సర్ పిట్టిగారి నిరంకుశ్యమే కారణమని గోలవుట్టినది. మదనగోపాలనాయుడుగారిని "మార్టిర్"గా బ్రాహ్మణేతరులలో చాలామంది భావించారు. రామలింగకెట్టిగారు విప్లవకారుల కథాకం లేదేకాదు. అందుకల్ల వీరిద్దరూ గెలిస్తే మంత్రులపార్టీ ఓకేవోయిందన్నమాటే. విప్లవకారులుగెలిచానన్నమాటే. జెన్టీల్ పార్టీ పెద్దలందరూ పట్టించుకుంటే. తక్షణకాలంకెట్టి, నచేత మొదల్యారుగారు ఈ మటుంబలహంకో జ్యోత్యం కలిగించు కోకపోవటంకల్ల వీరిద్దరినీ తిరిగి యావన్నాది బ్రాహ్మణేతరులూ ఎన్నుకొంటారు. కాని జెన్టీల్ పార్టీకి భీష్మాచార్యనదిగ సర్ త్యాగరాజుకెట్టిగారి సంగి లెల్లావుంటుందో తెలియదు. ఈ మధ్య ఈయన అడ్డపడ్డంగా ఇద్దరమొచ్చిట్లుగా ప్రతిపక్షుల నందర్నీ తిట్టటం, కార్నిరేషన్ వ్యవహారం చేపలబారు మోస్తరుగా కరిణిమంటెట్టు చేశటం, కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించి జాతీయవాదులకు బలవిరోధియై వారి అగ్రహానికి గరికాటం మొదలైన కారణాలకల్ల ఈయనపే చాలామందికి అయిదంగా వుంది. దీనికితోడు మదనగోపాలనాయుడుగారు వీరులై వారు. సర్ పిట్టిగారికి లిండియారేటలో చాలాపలుకుబడి వుండటం కల్ల అక్కడవోట్లన్నీ మొత్తంమీద వారికి వారిఅనుచరుల ఊరవచ్చును. కాని సుగిరివోట్ల అనుమానమే.

ఎందుకనగా:— సావుకారుపేట, కొత్తాల్ చాటి, మెలూరూర్ మొదలైనవోట్ల సామి వెంటటాచలంకెట్టి గారికే ఎక్కువవోట్లు వస్తవి. సావుకారుపేట కొత్తాల్ సామి వోట్లలో చాలామంది వర్తకులు వైఖ్యలు అవుటల్ల వారికి సింగిల్ వోట్ ఇస్తారు. శివజ్ఞానమొదలియారు గారికి పెద్దికాయని పేట, కృష్ణానకాయని అగ్రహారం, సావుకారుపేటల్లో పలుకు బడి ఎక్కువ. వీరు సర్ పిట్టిగారికి ప్రత్యర్థులుగా వుండిచాట్టర్ వలేకంగా పక్షం గా పనిచేస్తున్నారు. తిరుకొత్తేణిలో డాక్టర్ నచేతగారు వ్యాపారావుగారు బాగాపనిచేస్తున్నారు. కురువకం, చూళ్, ఎమ్మూరుల్లో రామకావత్ గారు ప్రయత్నంచేస్తున్నారు. రాయపురం, చాళిపేటల్లో డాక్టర్ విజయరావులుగారు ఇండిమెంటు అభ్యర్థిగా సర్ పిట్టిగారిని ప్రతిఘటిస్తున్నారు. వెనుకటికి అచూతూ విరోధం చెప్పుకొన్న అభ్యర్థులుగూ సామికి గురి అయిపోయిన ఇన్నాయలు తెగవారిద్దరూ బ్రాహ్మణేతర పార్టీకి పట్టెట్టుగావు. ది. బ్రాహ్మణుల

పూజి ముస్తఫా కిమల్ పాషా

నూతన తుర్కీ రికల్లి కునకు ఏకగ్రీనముగ నధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ట్టు చీలిపోవటానికై ఇంజనీర్ వెకేకేకల్లఅశ్వరగారిని జెన్టీల్ పార్టీవారు నిలబెట్టారని గుమానుగావుంది. అదినజమైనా కాబోయినా ఆయన యేమీ గెలవబోయేదిలేదు. వందల జూలు నాయుడుగారికైనా ఎక్కువవోట్లు వస్తవితోచదు.

కాబట్టి తేలిం దేమంటే:— విశాఖలంకెట్టి, నచేతమొ మర్యాదగారిద్దరూ పోను మిగిలిన రెండుస్థానాలకు అభ్యర్థులుగా వున్నవారిలో వోట్లు విభాగమాకవి. బ్రాహ్మణుల వీరు న్నా అకేవుంటే కావత్ గారికుందారి. ఇండిమెంటు అభ్యర్థుల్లో సామి వేంకటాచలంకెట్టిగారికి ఎక్కువవీలుంది. పాతర కవు జెన్టీల్ పార్టీవారు సర్ పిట్టిగారికి వోట్లు వేయవచ్చును. చిన్నకారు బ్రాహ్మణేతరులంతా మదనగోపాల నాయుడు గారికి వోట్లస్తారు. మిగిలిన అభ్యర్థులంతా అటూ గా కుండా ఇటూ గా కుండా ఉంటారు సర్ పిట్టిగారు రాజకొప్పకుని మదనగోపాలు నాయుడుగారి పార్టీ తరపు అభ్యర్థిగా నియమించక పోవటంకల్ల పార్టీకి విచ్చిత్తు వచ్చింది. సర్ పిట్టి, మదనగోపాల్ నాయుడు, వేంకటాచలం కెట్టి గారు ముగ్గురులో ఏయిద్దరు గెలుస్తారో చెప్పటానికి వీలుగా కుంది. ఇంతవరకు మేము వింటున్నవాన్నిబట్టి వేంకటాచలంకెట్టి గారు గెలుస్తారనితోస్తుంది. ఇక సర్ పిట్టి, మదనగోపాలునాయుడుగార్ల యుద్ధం భీష్మాభిరుదుల యుద్ధంలావుంది. కాతా మున మడు కర సకం దికి వచ్చింది. సరసంగానేవు ది. ఇక సామాజ్యకాసననఖతు పోవాలని రంగాచార్యులవారు భూమ్యకాకా తల్లికిందులు చేస్తున్నారు. మొట్ట మొదట వీరు అలక్ష్యంగా వుండిరి. కాని చెంగాబారుమొంటింకలో సర్ పిట్టిగారు అచార్లుగారికి యెదురుపెట్టే సరికి కొంచెం కొంచెం వెళ్లి తిరిగింది. రంగాచార్లుగారు వివాదానికి దిగినకొద్ది క్యవహారం విషయం కావొచ్చింది. వీరి ప్రత్యర్థి ఇంకాకొంచెం పలుకుబడి కలవారైనవో అచార్లుగారి పని దిగినేదే. కాని ప్రస్తుత వందచ్చాల్లో అచార్లుగారి దివితీ ఇంకా మూడేళ్లవరకు వెలుగుతుంది భయంలేదు.

మహమ్మదీయులలో పూర్వపు జెన్టీల్ పక్షపు మొదట భాకబనాదిర్ మహమద్ ఈ స్మాక్ సాపాబ్ గారు నిరాశచేసికొని ఈసారి పోటీచేయలేదు. వీరిస్థానే భిలా ఫత్ అభ్యర్థి చాటి మూసాసేటుగా రెన్నుకొనబడవచ్చును. కేవల విద్యాలయము తరపున సత్యమూర్తిగారు నెగ్గువచ్చును. వీరు స్వరాజ్యపక్షమువారు. వీరి ప్రత్యర్థులు దర్గా శివరావురాన్, సి. యస్. వేంకటాచారిగార్లను చాలామంది యెఱుగుదు. సత్య మూర్తిగారి నెఱుగనివాళ్లు లేరు. అందుకల్ల వారు గెలవవచ్చును. ఉన్నప్పిరిగి తు. కిట్లా పుచ్చి. జోస్వానికి పార్వతీదేవి యిచ్చి కావం మాజోస్వామీదా బాధించవచ్చును. రెండు మూడురోజుల్లోగేలిచినవారి ముఖాలు విశిష్టవి. ఓడినవాళ్ళ ముఖాలు ముడుచుకుపోతవి. మనమంతా విరోధమాస్తూంటాము.

నష్టపరిహారముల సమస్య

క్రొత్త విచారణసంఘము

అమెరికావారి వైఖరి

లండను ఆక్టోబరు 29:— నష్టపరిహారములను జర్మనీ ఎం తరకు నెల్లింకులదొ నిర్ణయించుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమించు యు. ఎసి ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన సలహాపై ప్రాప్త ప్రభుత్వమువారింకగిరి ప్రత్యుత్తరమునై బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యీ సాయంకాలము చర్చ సలిపెను. పాయింకేరుగారు కోరినవరకుకల్ల ఈ విచారణ సంఘమువలన ఫలితములు స్పష్టముగనకుండు. విరోహింపడకునందలి రాజ్యములన్నియు ఏ. గ్రి కముగ కోరిన గాని ఈ విచారణయందు తోడ్పడమని అమెరికా వారు తెలిపియుండిరి. ట్టికెరిస్టులలో ఈ విచారణసంఘము కలన ఎట్టిలాభముకలగదని పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ సలహాను అమలునందుంచుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు జటిప్రయత్నముల గావించుచున్నారు.

అమెరికా వైఖరి

మెక్సికొలోక నాసింగటను విలేఖరు డిట్లు వ్రాయుచు న్నాడు:— పాయింకేరుగారు కొన్నివరకులకొరుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి సలహాను ప్రత్యుత్తర మిచ్చినను, క్రొత్తనష్ట పరిహారముల విచారణసంఘమును నియమించవలయు నను ఉద్దేశ మున్ను అమెరికావారి సంఘమునంటు పాలుగై కొనకలయు నను సలహాను గడుజొనరలయు నని చెప్పటక వీలులేదు. పాయింకేరుగారు ఎట్టివరకులను కోరినను అనుభవముగలిగిన సభ్యులలో నిండిన నష్టపరిహారముల నూతన విచారణసంఘమువారు చచ్చిని అంతమొత్తమును నెల్లింపకాలదని నిర్ణయించిన ఈ నిర్ణయమును ప్రాప్తవారు అంగీకరిం. కు కప్పదు. జర్మనీయందు రిసీపిషిపుకంటి అధికారమును ఏర్పరప కలసిన కరిస్టికు లేర్పడునని పలువురు కలచుచున్నారు.

భారతోద్యోగుల సంఘము

ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించుట

లండన్, ఆక్టో 30:— భారతదేశములో పెద్దతరగతివచ్చి కు సర్వముల అఖిలభారతోద్యోగుల సంఘనిర్మాణము భారత ప్రభుత్వమువారింగీకరించి, భారతదేశవంతులను సంబంధించి ట్టిగని లే. చెంబ్రలు సర్వముల సంబంధించినట్టిగాని బిషయములలో భారతీయోద్యోగులకేమైన కష్టములున్నయెడల ఈ సంఘము భారతప్రభుత్వమునకు సరాసరిదెల్పుకొను హక్కిసంగిబడినది. ఇతరవిషయములలో స్థానిక ప్రభుత్వముల ద్వారాను, ఇంటియలు కాభాధికారుల ద్వారాను, రెయిల్వే పరిపాలనా కార్యాలయాలను ఆయాఅధికారుల ద్వారా దెలుపుకొనవలయును. ఆ. (వె)

శతకముల ద్వితీయ సంపుటము.

సంపాదకులు, కావ్యనిధి శ్రీ చలి కానిల చాపు గారు.
ప్రతి లైబ్రరీయ, ప్రతియింట నలంకరించ దగిన సద్గ్రంథములు వెల రు 2-12 0
ఇది శతకములు విడిగాగూడ దొరకును.

1. శ్రీరామలక్ష్మణ ప్రశస్తి కళకము - (తెలుగుపల్లి శ్రీరామకవి) అనునది. 0-2-0. నే కల్పనే యిందలికథ తెలుసుకొన్నది. లక్ష్మణుడు రామాణాంధుల ప్రశ్నింప శ్రీరామచంద్రుడు సమాధానము చెప్పుట మొదలగు విషయములను విడివిడి చెప్పెడివిగాను 3 భాగములు కలదుగాని ప్రాంతము చెను. మృదంగముమీ యందట చదువుట కనుకలముగ నున్నది.

2. నీతికంద శతకము:—కొండపాటి కొటయ్యకవి అ. 1 కందములలో నందమనీయు శివాంకితముగ రచించెను. తైలికమును. అనుదిగము.

3. భక్తచింతామణిశతకము:—కూచిమంచి సోమసుందర కవి. అనుదిగము 0-3-0 ఇయ్యది భక్తలపాలిటి చింతామణియే. ప్రతికథనూ భార కుడికతిగి గంగావనామమునటి ధాటితో నొప్పును శతకముచదివినను చదువరులయెడట భూతి తాం దరమాడుచున్న లీల కన్నట్లుచుండును. కావ్యము, మత్తేభము 1 తో శతకమంతయు ఒహురానుజీయకముగ దవరుచున్నది.

4. శ్రీ రామచంద్రభక్తశతకము:—చండపాక కామేశ్వరకవి. అనుదిగము 0-3-0. భక్తి, వైరాగ్యపూర్వముగ శత కము ప్రతిమానవుడు ఒహు మాయాపాదములు పన్ని పలు ముఖములు అనుభవించుచు నెలలపాలగుచునే యుండును. చివరకు వైరాగ్య మను మహాభయ నాస్వాదింపిగాని నిర పాదముగు సుఖము నందింపబడి యున్నాడనియు భారా కుడియైతము లగు కార్తవీర్యులై భక్తముతో నొప్పారుచుం జను యెల మల్లసముగలిగియు శతకరాజము.

5. శ్రీ మూలకారాజశతకము:—వై కామకవియే వీరకవిగా కర్త. అనుదిగము 0-3-0. ఇందు మూలకారాజువాని మహిమ, కవిశిఖరలకు రికారాధనలను లాభిపాత్ర మొనరుననుచున్నది కవిచే నొకావరణముగ కల్పించబడినది. ఆర కల్ప మూలకారాజునిస్థామిం గులి. ఈశికము మూలకారాజులకు ముఖ్యభవనము. పద్మములు కార్తవీర్యులై భక్తములు. సంకల్పముతో మయూరకవికృత మగు మూలకారాజునకు నియ్యది తో నొప్పారుచు దీనిపాత్రము చదువరులె యూ హించుచుగాక.

6. కలువాయితకము:—దర్శియ నరసింహ. ప్రాచీనము 0-4-0. ఇది యెల్లరు నెఱింగింకలమే. రాజగోపాల, మల్లికార్జున శతకములలో “కారం నీవీ కలువాయితకమునొకటి తేలే.” అను విరచనములకు వర్ణనలతో నొప్పారుచు రస మంతముగ నన్నవనట విన్నవేచును. ఇదివరకుగల ప్రతులలో తోడుములు దొరలుంటేనే యవియెల్ల సాధువులచేయించి మంచి కాగితములలో ముద్రించినది.

7. శ్రీ నీతిశతకము:—చండపాక కామేశ్వర. (వై కామేశ్వరకవి కర్త) కవి మధునిమైన కవి రమ్యము. 0-2-0. ప్రతిశ్రీయ జన్మించినదిమొదలు పుట్టినింట సత్తివారి యట భర్తవన్నుని నరువులట్లు చెలికెల్లటట్లు బంధుగులు పట్ల నెట్లు బంధువలెయివో అయ నీతిశతకమునందు కవిచే మహావారముగ శ్రీకుట కవిభవములట్లు కందకథనముతో కల్పించబడియును.

8. కామేశ్వరీశతకము:—కొండపాటి కుటాపంచానన కవిచాంతులు. ముద్రాపాతము. ఒహుకావ్యనిర్మాణము, శతావధానము, నగు తిరుపతి వేటకులవులచే నుర్వరస సముకేతము గాను సల నీతియంతముగు స్వానుభవముగను కల్పించబడిన మహా చతుర్మాసార్థముతో నొప్పారుచు ప్రకణాభిరామము లగు కార్తవీర్యులై భక్తములతో జలరుచున్నది వెల 0-4-0.

9. రామచంద్రా నారకశతకము:—వైదిపాటి మేకటనర సి.నాగ. ఇకం దయలరాజు శారాయనామకృతి మేన మామ శ్రీ. క. 1650 ప్రాంతములవాడు. ప్రబంధ. వి. ఇందు 1 కుటికము 2 వాక్యములతో చరకము 3 వాక్యములతో 4 మనోకృతికము 5 సుసారదశము 6 మాయాదశము 7 కర్తవ్యదశము, 8 అశేషశతకము. 9 దీప్తానందశతకము 10 అన నానందశతకము 11 నీతిశతకము, అనునామములతో 110 పద్య ములు కార్తవీర్యులై భక్తములు అభ్యుత్థులగు కల్పించబడినది. 12 కములలో కవిచే యిది. అనుదిగము, 0-4-0.

10. రాజలింగశతకము:—మన్నిధిరాజు జగ్గవది, అను ద్రిగము. 0-4-0. ఈశికము విరచిత శతకము కాతిశానిది. మూలకవి విరచితావేదనాదోహాయము మనక యై కవునికామ చింతి త్రేనంపుట. కవుడు కామచింతయలకు తన్నించు విరచా దీప్తవో కంబులకు కుటికకారి కామలయమార మధాకరా ద్యుపాలంభము కడునరసముగ కల్పించబడినది.

11. విశ్వకాథశతకము:—మూలకవికములవాసి ప్రసిద్ధి కడిన కులాల (కుమ్మరి)వంశ్యుడగు అచలాపుర సన్యాసికవి కృతము. అనుదిగము 0-3-0 ఇందు భక్తి, వైరాగ్యనీతివర్ణనలతో గాక కాశీక్షేత్ర వివిధ కాలక్షేత్ర, చిందుమాధుర, మణిర్వికా స్నానాది సమస్తతాత్పర్యముల కడియమహిమను కల్పించె నులుగా కల్పించబడినవి.

12. రాజశేఖరశతకము:—నవన కామరాయణి యుద్ధయోధులు రచించి సంకీర్తనాపీఠ్య శతావధానములందు ప్రథ గాంచిన సత్యనోలు సోమకుండకవికృతము 0-2-0. ఇందు నీతియే ప్రధానముగ కల్పించబడినది. శతకము మృదువభవనతైల గల చంపకేశ్వలములతో బాదుచు పంపిడినది. కవిస్వాను భవముచుట్టి చెప్పినశతకము.

13. దీపచింతామణిశతకము:—భార్యపురాని ర్త యగు కందూరి వేంకటాచార్యులకు అనుదిగము. 0-3-0 ఇందు మహా భక్తుల నాకావ్యములై గానించిన మహాకార్యములు సంబోధనపూర్వముగా కల్పించబడినవి భక్తివైరాగ్యములకు నీతిక ము పుట్టిం. దురదృష్టము

14. చిరంజీవశతకము:—మహాప్రసిద్ధ పంపంధకర్త యగు కూచిమంచి తిమ్మకవి ప్రాసిడి. అనుదిగము 0-3-0. ఈశిక ము కలుగననులకు రాకలను, “తేనెయ, లేటలు మా కూచి మంచి తిమ్మయమాకర్” అని నిందునభలగా కల్పించబడిన తిమ్మకవివికృత మెలుగనివా నెవం నుండరు. ఇతని భక్త్య మెంక గల్గించినను తనివీటిరదు. ఇది తప్పకుండ జదువదగినది.

15. నీతిభక్తశతకము:—నల్లూరుపల్లి నరసయ్య వాచరి. 0-2-0. ఇందు తోరానభవములు, కవిస్వానుభవములు, నిర్వేదము మొదలగునవి సద్గుణాంతములుగ కల్పించబడినవి. శతకము భారాకుడికలవై యొప్పుచున్నది.

16. రంగేశికశతకము:—విజయనగరసామ్రాజ్యపు లగు రామరాజధర్మతి అనుకాతన మాయనమనముల యాధాన పండితులై కావ్యములయందు సంస్కృతాంధ్రములందు ఒహుశ ప్రబంధముల రచించి యలర రుచున్న ముదుంబ నరసింహ చార్యకవి శ్రీ కృష్ణభగవానుని లీలిలొకదంబుచును సభక్తి హేవామృతస్వరంబుగ నీసములతో “రంగేశ” మకుటముతో వీనులందుగ కలిగింపెను. యమకమునైతావున రసపుష్పి లేదని యాలంకారికుల వచనము నిర్వచనములకు ప్రమాణము. ఇందు యమకముల రసపుష్పి నుండుటయే అమూల్యమైన శతక రాజము. 0-4-0.

17. కృష్ణవాణక శతకము:—కొల్లూరి కామకావ్య కృతము (వీరును విజయనగరసంస్థానాధిపతియై, ఈ శతక మందు చంపకేశ్వలములతో శ్రీరామని దీక్షచరిత కథా నకము సువిస్తరముగా కలిగింపై యమకయంతముగ ప్రతిరం జకముగ నీతివాదములై యొప్పారు చున్నది. అనుదిగము. 0-2-0.

18. కెన్న నీతిబోధనశతకము:—కేదము వేంకటకృష్ణ కృత. 0-1-0 ఈశిక మధునికమైనను కెప్పులకు నీతి బోధించు టలో నిట్టిది చక్కోటియరుదు. ఇందు గురువులెద్ద కెప్పు లెట్టి విధముగ విద్యాభ్యాసకాలమున ప్రవర్తించవలయునో తద్విషయ ములు విపులముగానులభిల్లి కల్పించబడినవి.

19. కవిభక్తసామగ్ధిక వివిధ పద్యకృత శతకము:—దేవులపల్లి వెంకటాద్వైతకవి, (శతావధాని) ఈ శతకమునందలి కవియను రకాగ్రణిప నకకృతక మేల ల్లనే యున్నాభవముచున్నది. కవులు నిరంకుశప్రభావము లని యీ శతకము చదివినవారలకు బోధపడకమాను. ప్రభుభక్త్య ములు, సంస్థానమర్యాదలు, ప్రభువులకు కవులయెడగల భక్తి విశ్వాసములు మొదలగువిషయములు కల్పముండరముగ నభివర్ణి తము 0-2-0.

20. మాధవశతకము:—భారతచంపు, భోజనంపు మొద లగు మహాగంధములు శాంధ్యకరించిన అల్లంరాజు రంగకాయ కవిచే విరచితము. 0-2-0 ఇందు భక్తివైరాగ్యములు, భక్తుల యెడ భగవంతునిగల నిష్టేతుకబాదనానావార్తలము, ప్రతి మా:పుడు కాంచనాద్వైత సమర్థము కహింపనలెనయి పీడిగా పురి విశేషతము మాధుర్యవర్ణనలయము మొదలగు విషయ ముల పురస్కరించుకొని కవిస్వానుభవమును కార్తవీర్య మత్తేభ ములతో భారాకుడిగా నర్వజప్రతిరంజకముగా కల్పించెను. శతకము చాలమంది.

మేనేజరు - శ్రీరామ విలాస ప్రెస్సు
చిత్రాడ - పితాపురము పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

ఉక్కు పరిశ్రమము

టారిఫుబోర్డు విచారణ

కలకత్తా, 30:—నేడు టారిఫుబోర్డువిచారణలో, ఇం దీయనవి.కొలండు స్టీలుకంపెనీ పక్షమున జి. హెచ్. షెయి ర్ నాథ్యుగారు సాక్ష్యమునిచ్చిరి వారి వాక్యాలములో, ఉక్కు ను తయారుజేయుట సాధ్యము గావచ్చుననియు, కాని యిప్పటి కది సాధ్యముగనో చెప్ప వీలులేదనియు తెప్పిరి. ఇప్పుడు బ్రిటిషు దేశమునందీయ ను తర దేశములనుండియు పోటీ పూర్తిగా నుండుటవలన భవంతుడు గాని, పెట్టుబడి పెట్టువాడుగాని భవ మును, ఒక యర్జము నిర్మించుటకు భయముతో పెట్టుబడిజేయునని వచ్చుచున్నది. రక్షణకుంకము నూటికి 88 1/3 వా యే రాబట్టున్నయెడల ఇం దీ యా లో ఉక్కు ను తయారుజేయు యర్జముల నెలకొల్పవలసి తోడ్పడునని మారెంపు. ఇట్టి సహాయముండినయెడల మాంటిబారి మంచి ప్రోత్సాహ ముండును. ఇంతియగాక ప్రభుత్వమువారు కాశీనీస గరకుల కెల్ల ఇండియాలోనే పెండ్లెల్లగారి ఇండియాఉక్కు నువయోగించువారివద్ద కొనుగోదల మంతర ప్రోత్సాహముగ నుండును అట్టి కరిస్టియలలో అభివృద్ధినులకు కావలసినంతయు కచ్చును. అప్పుడు పోటీచియెడల ఇండియను ప్రొడ్యుక్టులకుకంపెనీ సహాయముతో ఇండియాలో తయారగు ఉక్కుభలను ప్రపంచ ముల లో నిలింపొట్ట భరలతో సమానముగ కల్గింప వీలు గా కలదు. ఇంతియను స్పాండ్లర్డు వాగను కంపెనీ పక్షమున సాక్ష్యమియబడిన వానిలో దెప్పింకుల వాగనుల కట్టుబడికము సంతోషముగ నుండుటకు భారత ప్రభుత్వము తగిన ప్రోత్సాహ మిచ్చునెడల మేముగూడ చక్రములు ఇరుసులు తయారుజేయుటకు యర్జముల నిర్దేశ ననము. ఈస్టీమును ప్రారంభించుటకు 2 యేండ్లకి దాన నిద్ద మాయెను. కాని వర్తక సం మండుముగ నుండుటచేతను భారంప్రభు త్వోదేశము వాగననిర్మాణ లక్ష్యమునయై గట్టిగ తెలియక పోవుటలను అపనలసి వచ్చెను.

అధ్యక్షుడు:—చక్రములు ఇరుసులు తయారుజేయుటకు తగిన ఉక్కు ఈదేశములో తయారగునని మీరుతలంచెరా? సాక్షి:—కెప్పింకండా ఇండియాలో తయారుజేయవచ్చును.

అధ్యక్షుడు:—మాంటిసంకుభు తగ్గుకు మోరిక ఇనుముపై కన్నులీసిజేయలెనని కొందరుచూచించిరి. మీఅభిప్రాయమేమి? సాక్షి:—అందువల్ల ఎక్కువభేద ముండదు. దిగుమతి చేయబడిన యుతి: యనునది ఈదేశపుదానితో పోటీబడినాదు.

గిన్వాలాగారు:—కూతపని విషయమున నేమైనవచ్చును గలదా? సాక్షి:—మాఫ్ఫాక్రీ యర్జముల నెలకొల్పవలెను కొంతకన్న మాయెను. కాని యిప్పుడు సరిగా నీయింపదు. మా నెలకొలు బాగుగనే చేయుచున్నాడు.

పిల్లెయెడల భారతీయులు పనివారు అంటే వారలనే పెట్టుట భర్తముగ నిర్వర్తించుచున్నటుల సాక్షి చెప్పెను.

ఇండియాలో ఉక్కు తయారుజేయుట సాధ్యముగా యని విషయమునుగూర్చి యడుగగా, ఈదేశములో ఉక్కును విజయనగరముగ నెల తయారు జేయనూడదో కారణము నను గుటలేదని సాక్షి చెప్పెను. మొదట మంచితకీ బొందినవివారము దొరకుట కచ్చుముగనుండెను గాని అది త్వరితా నే క్రమముగా తొలగగలదు.

కలేగారు:—ఇప్పుడు ఉక్కుఫ్యాక్రీల రక్షణ నొసంగిన తరువాత, బాగుగావనిదేసవో మీరు ఉక్కును తయారు జేయ ప్రారంభించదనియో చెప్పనది? సాక్షి:—అప్పుడు ఉక్కుకరిశ్రమకు మూలభవము చేర్చగలము.

కలేగారు:—మీ మూలభవము, కొంత ఇంగ్లాండునుండి యు కొంత ఇండియానుండియోగా వచ్చునది? సాక్షి:—లేదు. మామూలభవము ఇండియాలోనే నిద్ద ము చేయబడును.

(అసోసియేటెడు స్పెషలుసర్వెయి)

విజయనగరం, గజపతిగరం స్టీలునులభ్యును విక్రయి 2 గం టలపుడు వివరితవర్ణములవలన 9 లెట్రిగాపు స్తంభముల మీద రైలుట్ట రెగనయి 40 గంటలకు కాకపోకలుగరగినయొ ఖ్యాతాకోకాద్దు వి. యెచ్. రెయల్వేజిల్లాట్రాక్టరు మాపంపె. దేశ ఉత్పాదకశక్తియెక్కువగావు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ముద్రాక్షరశాల

చుప్పనులు

ప్రముఖ ధరలకు

య్యబడును

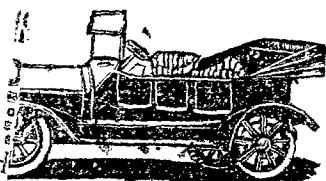
కెట్టిసిఫీ, మద్రాసు

ప్రైవేట్ ఫర్మర్స్, (లమిటేడ్)

అందువల్ల వారి భవనములకు ప్రస్తుతముండు పెం 2/4 ను భవనములకు దొర్లరు, (వర్గాలకు) నకు ఆరు శేషదర్శనము కడికెం. సి. గార్, (కెట్టిసిఫీ), ఆదివారము, పెంపునములందు వాడ, గరికి నుండి నోనందం. అని మేము ఇందుములముగా ఎల్లరకును

7 సంవత్సరముల 10 సంవత్సరముల వరకు
4 సంవత్సరముల 5 సంవత్సరముల వరకు.
పకలు 10-30 సంవత్సరముల,
సామాన్యము 3-30 సంవత్సరముల.

గడుపుటకు నేర్పబడును.

అన్ని భాషలలోను
ఉపన్యాసము
లివ్వబడును.

మౌనస్వరూపు ఆంధ్ర, ఆగవ, అంగభాషలలో గావు

శ్రీ రాం మోటారు స్కూలు,

1/28, మూకర్ నల్లముత్తుసిఫీ, బార్డిచాను, మద్రాసు.

INESS DIRECTORY

DIA, BURMA & CEYLON

arious Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Merchants and Industries of the principal Cities,

Towns of India, Burma & Ceylon.

Rs. 10-0-0 per Copy Net.

ESTIMONIALS.

W1 and odd closely printed page
of useful information relating to the
of right to satisfy the requirements
houses. The information is
to the cities alphabetically
very towns of Bombay, Madras,
cuttalmost complete and authorita-
Introductory note precedes the
town or place of commercial
ports considerably to the usefull
can recommend the book to
up-to-date all-India Directory
is prohibitive.

issued by the Kanara Press
ful addition to the libraries of
arma, and Ceylon. It affords a
the manner in which the index of
akes it simple to place a finger on
oods. The printing is clear and
icably bound.

copy of the Business Directory of
for 1923 from the Kanara Press,
nted and is a comprehensive work
sses of about 200 principal places
ountries. In the foreign section i
the United States of America inte
and the Far East. On the whole
ove a useful work of reference to

ctory, prepared by the Business
Press Buildings," Madras, is a
useful for businessmen of every
and merchants. It is a
iations and Business hous

In all important towns and cities of India, Burma and Ceylon arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms such as those in Buenos Ayres, Cape Town, Soerabaya, Durban, Kobe, Penang, Shanghai, Singapore, Sydney and names of Firms in U.S.A. and Germany interested in trade with India are also given.

The Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important town of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief town of India have been treated under different sections, sometime with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of this very substantial volume.

Madras Mail.

We have received from the Kanara Press, Madras copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for the current year. It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, no only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations weights and measures, Indian Customs duties, etc. A short descriptive account of the principal cities of India is also included and altogether the publication should prove of great use to merchant and tradesmen on the look-out for improving their business.

INESS DIRECTORY COY.,

Angappa Naick Street, MADRAS.

రత్నపురుష లేహ్యం

మహావీరులను, ఇతర కారణములవల్ల, కలిపి కుక్కలను పోషించి నిలవజేయుచు, ఈమూర్తికా మహిమ తెలియజేయుచుండెను. విశేషించి నాగపాదము లేదు, శ్రీ 1-3 ను 4-0 లు. మొ.లేహ్యము- అన్ని సెగిరోగములను అధ్యక్షముగా కుదుర్చును. యెడ 1-3 1-8-0. శ్రీమలనుడు శ్రీమల

పట్టాభిరూప వైద్యశాల

418

రాయవరం, గోదావరిలో.

దీపాభిరూపసంచా అగ్ని క్రిష్ణ. ఒక్కొక్కటి గ్రంథము పెం 8 లు 10-27 రకములు.

రంగురంగుల మతాబాలు, కాకరపూవుశక్తులు, టపా కాయలు, పెన్నుమాడ్డులు, చక్రబాణములు, సత్కృతములు, రోమ నుకాండిలు, తారామవ్య, చిమ్మబుడ్లు, చేగోడిలు, బంగారువాన, వెండివాన, అక్షరములు, అచ్చెట్లు, చేపలు, తోటాలు, భోగిగుంటలు, కుషాకీమందు, అన్ని దేశములలోనిది.

665

మంజుహాణి ప్రెస్, ఏలూరు, కృష్ణా.

930

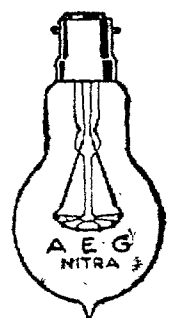
జ్యోతిష పరీక్ష

1924 సం॥ రం బాన్ నెలలో జాతకమార్తాండము యొక్క 1, 2, భాగములలో పరీక్షలు జరుగును. మొదటగా మార్కలు వచ్చినవారిలో మొదటి 4 రోజు 1 వ భాగం పరీక్షలో 4 బహుమతులను 2 వ భాగం పరీక్షలో 4 బహుమతులను యిచ్చెదము. ఈ పరీక్షలకు దరఖాస్తు చేయువారందరినీ వారి వారి యంటిద్దరే నిజమగుటకు చూచి పరీక్ష చేపట్టట జవాబులు వాటిపంపవచ్చును. దరఖాస్తు 1 కి రు 1 టి మాకు టపాలో పంపవలెను. 2 వ భాగముల పరీక్షలకు దరఖాస్తు చేయువారు రు 2 లు పంపవలెను. గడరు దరఖాస్తు సామ్యము దరఖాస్తుఫారములను 1924 సం॥ రం శ్రీశైలా ఖరులోగా మాకు పంపవలెను. జాతకమార్తాండము 1 వ భాగం ఖరీదు రు 2 లు, 2 వ భాగం ఖరీదు రు 2 లు, 2 భాగములు ఒకేసారి కొనువారికి రు 3 లు, పోస్టు వి. పి ఖర్చులు వేరు, గడరు దరఖాస్తుఫారములగాని పుస్తకములగాని కాకలవిన వారు యీ దీక్ష చిరునామాకు వాయుడు.

ఆ కెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయం,
గోపాలపురం, కొత్త పేటపాఠశాల, గోదావరిజిల్లా.

విద్యుచ్ఛక్తి నిబంధనలను పనులన్నిటికిని

న మృక మైన చోటు

గృహములందు దీపములు కన్న రాలు మేల విద్యుత్తుచేయుచున్న కొంచముగాను, అధికముగాను విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాచేయు విద్యుద్ద్యోగములు మోపదగవు. మోటారు కారు స్వంతదారుల కిది మిక్కిలి ఉపయోగించును ఏ. ఇ. జి. దీపములు, కచ్చు విదక కట్టలు, మోటారుల విదకట్టలు అన్నిటికల విద్యుచ్ఛక్తి పరీక్షరములు మార్గద్శిద్ధముగా నున్నది.

వ్యాపారమైజిస్ట్రేటు, విద్యుత్ సరఫరాదీక్ష ధరలు.

బహుళానుష్ఠాన వాటి అన్నిటికంకెను మేలైనవి.

వివరములకు ధరలు బాచితావ తు దిగున నిలవనవలెను.

వాయవరం.

Telegrams "Daisy" } MESSRS DAISY & Co.
Phone No. 569 } 2/105 Armenian Street
MADRAS

దేహము

అందువిషయమున అకరిమిత్ మగు

జాగ్రత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము

పరమానంద మని ఎల్లరున్నా శుభ్రమన్నా

రు కదా, ఇందుకుగాను

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలకుఉపయోగించవలెను

క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే

మాత్రలు చిన్నవి గాని అచ్యుతగుణములు

వాటిల్లును.

సర్వముగూడగాను

ఆతంకనిగ్రహ కొవ్వధాలయము

28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అని వాయండి.

